

Anton de Kom Universiteit van Suriname Bibliotheek

Universiteitscomplex, Leysweg 86, Paramaribo, Suriname, Postbus 9212
Telefoon (597)464547, Fax (597)434211, E-mail: adekbib@uvs.edu

APPROVAL

NAAM: *Andy PANSIA* .....

verleent wel / niet aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar / zijn Drs. / BSc. / MSc. afstudeerscriptie online beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum, *Paramaribo April 2021* .....

Handtekening *[Signature]* .....

ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN SURINAME
FACULTEIT DER MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN

**Een bestuurskundig onderzoek naar de meerwaarde van de
Evangelische Broeder Gemeente Suriname aan de ouderenzorg
van de Surinaamse overheid.**

Thesis ter verkrijging van de graad van Bachelor of Science in de Public Administration

Studierichting : Public Administration

Naam : Andy Pansa

Begeleider : Mevr. Iris Gilliad MSc.

Paramaribo, april 2021

Voorwoord

Ter afronding van mijn studie op de Anton de Kom Universiteit Suriname, ligt voor u mijn afstudeerthesis met als titel: “Een bestuurskundig onderzoek naar de meerwaarde van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid”. Als student van de studierichting Public Administration heeft dit onderwerp mijn aandacht getrokken om verschillende redenen. Namelijk, de veel geconstateerde mistanden in de ouderenzorg van de Surinaamse overheid in de afgelopen jaren. Daarnaast ben ik persoonlijk ook benieuwd naar de bijdrage van de religieuze organisaties aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid.

Het schrijven van mijn thesis verliep in het begin een beetje moeilijk, omdat er niet veel literatuur beschikbaar was over de ouderenzorg in Suriname. Maar dankzij mijn veldonderzoek heb ik meer Surinaamse literatuur over dit onderwerp gevonden waardoor het mij toch is gelukt mijn thesis te schrijven. Het empirisch gedeelte verliep het ook moeizaam, omdat enkele respondenten die verbonden zijn aan de ministeries moeilijk te bereiken waren vanwege de bureaucratie. Uiteindelijk is het mij toch gelukt ze te bereiken en de interviews af te nemen waardoor ik mijn empirisch gedeelte ook met succes heb kunnen schrijven.

Het schrijven en voltooien van deze thesis zou ik nooit bereikt hebben zonder de hulp van een aantal personen. Ik richt daarom een bijzonder woord van dank tot de respondenten die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van deze thesis. Dit onderzoek heeft mij als student verschillende inzichten gegeven. Ik heb hierdoor een beter beeld over de verschillende aspecten van een Publiek-Private Samenwerking.

Verder wil ik een speciaal woord van dank uitbrengen aan mijn begeleider Mevr.. Iris Gilliad MSc. voor haar inzet en bereidwilligheid om mij, ook tijdens de COVID-19 pandemie, bij te staan met haar kennis en inzicht. Haar begeleiding heeft een wezenlijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van deze thesis. Ik wil tot slot een speciaal woord van dank uitbrengen aan mijn ouders voor hun steun gedurende de gehele schoolperiode van mijn leven.

Paramaribo, april 2021

Pansa Andy

Lijst van gebruikte afkortingen

AMD	Algemene Maatschappelijke Dienst
BIZA	Binnenlandse Zaken
Covab	Centrale Opleiding voor Verpleegkundigen en beoefenaren van Aanverwante Beroepen
DBFM	Design, Build, Finance and Maintain
DIACONIE	Dienen Inleven Aandacht Contact Opvangen Noodlijdende hulp Individuele hulp Evangelie
EBGS	Evangelische Broeder Gemeente Suriname
EBS	Energie Bedrijven Suriname
KKF	Kamer van Koophandel en Fabrieken
Nehob	Nederlandse Hindoe Ouderenbond
NPM	New Public Management
PB	Provinciaal Bestuur
PPS	Publiek-Private Samenwerking
RA	Religieuze Aangelegenheden
S.B	Staatsblad
SoZaVo	Sociale Zaken en Volkshuisvesting
SWM	Surinaamsche Waterleiding Maatschappij

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Lijst van gebruikte afkortingen	3
Inleiding	7
Hoofdstuk 1 New Public Management, Publiek-Private Samenwerking en Seniorenbeleid	11
1.1 New Public Management.....	11
1.2 Publiek-Private Samenwerking.....	13
1.3 Seniorenbeleid en Ouderenzorg	14
1.4 Relevantie van de theorie voor het onderzoek	15
Hoofdstuk 2 Aspecten van een Publiek-Private Samenwerkingen	17
2.1 De definitie van een Publiek-Private Samenwerking.....	17
2.1.1. De vormen van een Publiek-Private Samenwerking.....	18
2.2 De motieven van de publieke en private sector die leiden tot een Samenwerking	19
2.3 De voordelen en nadelen van een Publiek-Private Samenwerking.....	21
2.3.1. Voordelen voor de overheid oftewel de opdrachtgever	21
2.3.2. Voordelen voor de private actoren oftewel de opdrachtnemers.....	21
2.3.3. De nadelen van een Publiek-Private Samenwerking	22
2.4 Relevantie van de theorie voor het onderzoek	22
Hoofdstuk 3 Publiek-Private Samenwerking en ouderenzorg in Suriname	24
3.1 Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting	24
3.2 Het Ministerie van Binnenlandse Zaken	25
3.3 De Evangelische Broeder Gemeente Suriname	27
3.3.1 De ouderenzorg in de EBGs-gemeenten	28
3.3.2 De ouderenzorg in de EBGs-bejaardentehuizen.....	29
Hoofdstuk 4 Resultaten en analyse van het onderzoek	30
4.1 Methodische karakterisering van het onderzoek.....	30
4.2 Beschrijving van de onderzoekseenheden	31
4.3 Het verloop van het onderzoek	31
4.4 Resultaten en analyse van het empirisch onderzoek	32
Conclusie	43
Aanbeveling	44
Literatuurlijst	46

Bijlage I Lijst met respondenten.....	50
Bijlage II Interviewhandleiding beleidsmedewerker SoZaVo	51
Bijlage III Interviewhandleiding Afdelingshoofd BIZA.....	53
Bijlage IV Interviewhandleiding Directeur Huize Albertine Bejaarden Centrum.....	55
Bijlage V Interviewhandleiding Hoofd van Diaconie der EBGs	57
Bijlage VI Interviewhandleiding Preases der EBGs	58
Bijlage VII Interviewverslag respondenten van SoZaVo.....	60
Bijlage VIII Interviewverslag respondent van BIZA	63
Bijlage IX Interviewverslag Directeur Huize Albertine	65
Bijlage X Interviewverslag hoofd van diaconie der EBGs.....	66
Bijlage XI Interviewverslag van Preases der EBGs	68

Inleiding

De afgelopen vier jaren zijn er een aantal mediaberichten verschenen over de ouderenzorg in Suriname. Deze Mediaberichten (Starnieuw, 2017, DWTONline 2020) schetsen een verslechterende situatie van de ouderenzorg in Suriname. In deze berichten wordt gewezen op tekort aan opvanginstellingen voor ouderen en de zaken die misgaan in deze zorginstellingen. Verder wordt erop gewezen dat er politieke wil aanwezig moet zijn om te investeren in de zorg voor de ouderen in Suriname

Onder de ouderenzorg wordt verstaan, de hulpverlening aan seniorenburgers vanaf 60 jaar en ouder, die vanwege sociale, medische en/of verpleegkundige redenen niet meer zelfstandig kunnen functioneren (huizeashiana, z.d.). De ouderenzorg in Suriname vindt plaats via bejaardentehuizen, dagopvang instellingen en ook de thuiszorg. De economische crisis waarin Suriname zich de afgelopen jaren bevindt, heeft ook flink bijgedragen aan de achteruitgang van de ouderenzorg in het land. Hierdoor hebben de bejaardentehuizen van de overheid een gebrek aan financiële middelen om de tehuizen draaiende te houden.

Volgens artikel 50 van de Surinaamse Grondwet is de overheid belast met het beleid inzake sociale zekerheid voor bejaarden oftewel de ouderenzorg (Grondwet, S.B.1992 no 38)¹. Gezien de ouderenzorg een grondwettelijke taak is van de overheid, zal de overheid adequaat beleid moeten ontwikkelen om de tekortkomingen die zijn opgenoemd in de mediaberichten op te lossen. Volgens Oosten (2009; p. 86) wordt beleid gezien als het streven naar het bereiken van bepaalde doeleinden volgens een tijdsplanning en met de inzet van bepaalde middelen.

Naast de overheidsbejaardentehuizen, zijn er ook particuliere bejaardentehuizen. Als er gekeken wordt naar de geschiedenis van de ouderenzorg dan blijkt dat er vele eeuwen geleden al particuliere ouderenzorg was in de zin dat de zorg geen taak van de overheid was. Zorg aan ouderen werd vanuit liefdadigheid en barmhartigheid door kloosters en gasthuizen verleend (sinjeur, z.d.). De zorg vanuit de particuliere sector wordt door verschillende initiatiefnemers verricht waarvan de

---

¹ WET van 21 september 1992, gebaseerd op de soevereiniteit van het volk en op de eerbiediging en waarborging van fundamentele rechten en vrijheden (Grondwet van Suriname) (S.B. 1992, no.38).

voornaamste religieuze organisaties zijn. De religieuze organisaties doen de zorg aan ouderen, net als vele eeuwen geleden, vanuit liefdadigheid en barmhartigheid. Hierdoor hebben ze het maken van winst niet als doel. Deze organisaties kunnen dan geplaatst worden onder particuliere organisaties zonder winstoogmerk, omdat zij de publieke taak van ouderenzorg uitvoeren zonder een winstoogmerk.

Deze particuliere bejaardentehuizen dragen voor een belangrijk deel bij aan de ouderenzorg in Suriname en worden zij deels door de overheid gesubsidieerd indien ze voldoen aan de gestelde eisen. Dankzij de subsidies die de particuliere bejaardentehuizen van de overheid krijgen, kunnen er projecten worden uitgevoerd, zoals het opknappen van de toilettengroep of het aanschaffen van nieuwe rolstoelen. Dit kan geplaatst worden onder een Publiek-Private Samenwerking (PPS), omdat de overheid en het particuliere bejaardentehuis samenwerken aan één project, waarbij elke partij dat deel voor zijn rekening neemt waar hij het beste in is. Hierbij financiert de overheid het project en het particuliere bejaardentehuis draagt zorg voor de uitvoering. Beide partijen identificeren zich met hun eigen doelstellingen.

In 1987 schreef Knoestèr dat PPS gericht zijn op het tot stand brengen, onderhouden, beheren en exploiteren van voorzieningen vanuit een gezamenlijke risicoacceptatie ten aanzien van de toekomstige lasten en baten (Knoestèr, 1987).

PPS zoals eerder uitgelegd door Knoestèr (1987) vinden plaats tussen de Surinaamse overheid en de particuliere organisaties zonder winstoogmerk op het gebied van ouderenzorg. Eén van deze particuliere organisaties zonder winstoogmerk waarmee de Surinaamse overheid ook samenwerkt is de religieuze organisatie de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS), die bejaardentehuizen heeft opgericht en onder haar beheer heeft. De EBGS is een belangrijke actor in de Surinaamse ouderenzorg, omdat ze al in een vroeg stadium constateerden dat er een groot opvangprobleem was voor de seniorenburgers die niet meer op zichzelf konden letten. Als gevolg daarvan heeft de EBGS daar direct op kunnen inspelen.

De rol van de Surinaamse overheid in de ouderenzorg sector is heel minimaal, aangezien er weinig tot geen investeringen worden gepleegd en er inadequaat controle wordt uitgeoefend op deze sector. Daarom zal met dit onderzoek nagegaan worden hoe de particuliere organisaties zonder

winstoogmerk, in het bijzonder de EBGs, bijdraagt aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid.

De probleemstelling wordt als volgt geformuleerd:

Hoe kan Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid versterken?

Doelstelling:

Het doel is om door middel van exploratief onderzoek informatie te verzamelen en te analyseren hoe Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken. Dit wordt gedaan in de hoop nieuwe zienswijze te ontdekken die dan als resultaten zullen zijn van het verkennend karakter van dit onderzoek. Onder een exploratief onderzoek wordt verstaan een onderzoek waarbij men verkennend bezig is, omdat er geen of zeer weinig kennis over beschikbaar is (van Thiel, 2015, p. 27).

Maatschappelijke relevantie:

Dit onderzoek is maatschappelijk relevant, omdat de samenleving bewust kan worden gemaakt van het belang van de zorg voor ouderen in Suriname en de problemen waarmee deze sector te kampen heeft. Daarnaast is het belangrijk om aan te geven welke bijdrage PPS kan leveren aan de samenwerking tussen particuliere organisaties zonder winstoogmerk en de overheid.

Wetenschappelijke relevantie

Dit onderzoek is wetenschappelijk relevant, omdat hiermee kennis is verworven over de manieren waarop PPS de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken. De verworven kennis in dit onderzoek kan de bestaande informatie over de PPS op het gebied van de ouderenzorg verrijken en daarnaast ook als basis gebruikt worden voor een verder onderzoek.

Onderzoeksstrategie en -methoden

Er is een kwalitatief exploratief onderzoek verricht, waarbij er data is verzameld met betrekking tot de ouderenzorg van de EBGs. Hierbij zijn de variabelen Publiek-Private Samenwerking, de ouderenzorg, de overheid en de particuliere organisaties zonder winstoogmerk beschreven. De informatie voor dit onderzoek is gehaald uit literatuur, wetenschappelijke artikelen en internet bronnen. Er zijn ook interviews afgenomen van respondenten uit een doelgerichte steekproef. De selectie van deze respondenten is op basis van theoretisch relevante criteria gedaan, zoals het bekleden van een leidinggevende of hoge bestuurlijke positie. Er is gebruikgemaakt van een semigestructureerd interview waarbij de vragen in de interviewhandleiding semigestructureerd zijn.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 komen aan de orde: New Public Management, Publiek-Private Samenwerkingen en tot slot het Seniorenbeleid, waaronder de ouderenzorg. Hoofdstuk 2 gaat over de verschillende aspecten van PPS. Vervolgens wordt er in hoofdstuk 3 ingegaan op de overheidsinstanties die betrokken zijn bij de ouderenzorg, de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) als organisatie en hun bijdrage aan de ouderenzorg. Verder wordt er in hoofdstuk 4 de methodische karakterisering van het onderzoek aangegeven, de onderzoeksresultaten gepresenteerd en geanalyseerd. Tenslotte wordt het hoofdstuk afgesloten met een conclusie en er worden op basis hiervan aanbevelingen gedaan.

Hoofdstuk 1 New Public Management, Publiek-Private Samenwerking en Seniorenbeleid

In dit hoofdstuk zal het theoretisch kader van het onderwerp aan de orde komen. Hierin zullen de wetenschappelijke aspecten, die er zijn omtrent de kernbegrippen uit de onderzoeksvraag, gedefinieerd worden en waar nodig ook geanalyseerd. Het gaat namelijk om de theorieën New Public Management, Publiek-Private Samenwerkingen en tot slot het Seniorenbeleid waaronder de ouderenzorg.

1.1 New Public Management

Uit onderzoek van Fredriksson en Pallas (2018) blijkt dat New Public Management (NPM) de naam is van een hervormingspakket gericht op de publieke sector. Het werd aan het einde van de vorige eeuw geïntroduceerd in veel westerse landen met de steun van internationale organisaties. In 2001 beschreven Christensen & Laegreid (2001, pp. 3-4) dat NPM geïnspireerd is door een brede managementideologie en de hedendaagse institutionele economische theorie. Enkele van de belangrijkste kenmerken hiervan zijn markt oriëntatie, decentralisatie, management, oriëntatie op output gestuurd beleid en structuur, en implementatie van meetbare prestatie-indicatoren.

De hervormingen werden vaak gedaan door overheden om de kritiek van inefficiëntie, stijgende kosten en gebrek aan vertrouwen in de publieke sector te ontzenuwen. Deze hervormingen waren ook nodig om efficiëntere, verantwoordelijkere en responsievere organisaties te creëren en of deze opnieuw uit te vinden. Behalve deze bovengenoemde redenen zijn er ook andere uitgebreide redenen van hoe en waarom NPM geïntroduceerd en geïmplementeerd werd binnen de verschillende politieke, economische, culturele en administratieve instellingen. Het is daarom niet mogelijk om NPM als een standaard hervorming te bespreken die om algemene behoeften wordt toegepast en die tot gelijksoortig effecten leiden (Hood 1995; Djelic & Sahlin-Andersson, 2006). In plaats daarvan moet NPM worden gezien als een overkoepelend concept dat algemene theoretische doctrines bevat, die steeds meer overeenkomsten tussen het publiek voorschrijven en de particuliere sector met de laatste als rolmodel.

Volgens Hood (1991) worden zeven principes geïdentificeerd die geassocieerd kunnen worden met de hervormingen die achter de NPM-label staan. Deze principes omvatten:

1. Managementisme dat genoemde seniormanagers de vrijheid geeft om te beslissen en volledig verantwoordelijk te zijn voor uitgevoerde activiteiten.
2. Prestatiemeting waar definitie van doelen, targets en prestatie-indicatoren bij voorkeur worden geformuleerd in kwantitatieve termen.
3. Outputcontrole die de toewijzing van middelen koppelt aan gewenste resultaten.
4. Uitsplitsing van eenheden die bepaalt dat grote bureaucratieën in kleinere eenheden worden verdeeld met verantwoordelijkheden voor hun eigen resultaten.
5. Concurrentie als een manier om quasi-markten te creëren – beide tussen openbare organisaties en met betrekking tot particuliere dienstverleners.
6. Privéstijl van management dat meer focus legt op persoonlijke vaardigheden, bekwaamheid en flexibiliteit om weg te gaan van op regels gebaseerde hiërarchie en ambtenarenethiek.
7. Striktheid en voorzichtigheid bij het gebruik van hulpbronnen waar begrotingsdiscipline wordt gebruikt om de productiviteit en efficiëntie te verhogen.

NPM is naar aanleiding van deze omschrijvingen gericht op vernieuwingen en verbeteringen bij de overheid middels analyses en ideeën van wetenschappers. Er kan hiervoor gekeken worden naar het boek “Reinventing Government” van de twee wetenschappers David Osborne en Ted Gaebler waarbij zij tien principes ontwikkeld hebben om de publieke sector te verbeteren.

Volgens Osborne en Gaebler (1992) zijn er tien principes ontwikkeld om de publieke sector te verbeteren. Enkele van deze principes zijn:

1. De overheid moet sturen in plaats van roeien: de overheid moet niet alles zelf willen doen, maar ervoor zorg dragen dat het ook door anderen gedaan wordt (*Catalytic government*).
2. De overheid moet resultaatgericht zijn, sturen op effecten en niet op middelen (*Results-oriented government*)
3. De overheid moet competitie introduceren in haar dienstverlening (*Competitive government*).
4. De overheid moet anticiperend zijn (*Anticipatory government*).

Van de vier bovengenoemde regels van de 10 principes van Osborne en Gaebler (1992) heeft de eerste regel *Catalytic government* het meest betrekking op de Publiek-Private Samenwerking.

Bij de *Catalytic government* moeten volgens Osborne & Gaebler (1992) de verschillende sectoren van de economie (publiek, privaat en non-profit) de goederen en diensten leveren die elk systeem afzonderlijk of als een collectieve inspanning het beste produceert. De overheid is dankzij de brede reikwijdte en capaciteit het best in het bieden van beleid, sociale rechtvaardigheid, richting aan de economie en voorkomen van discriminatie. Terwijl de verschillende sectoren van de economie het best zijn in het produceren van goederen en leveren van diensten. Doordat de verschillende sectoren van de economie dan de goederen produceren en de diensten leveren kan de overheid dan een partnerschap aangaan waarbij ze, "sturen", of begeleiding en richting geven terwijl de verschillende sectoren van de economie dan aan de ander kant "roeien" of goederen produceren en diensten leveren (Mildred Warner, z.d.).

Zoals eerder aangegeven werken overheden onder de principe *Catalytic government* normaal al samen met particuliere organisaties door middel van partnerschappen. Maar voor een duurzame samenwerking is een Publiek-private Samenwerking beter dan een partnerschap. Omdat de betrokken actoren in de Publiek-private Samenwerking gezamenlijk de risico aanvaarden, de doelen dragen, de commitment hebben, volharden en zoeken naar oplossingen. In de volgende paragraaf zal de Publiek-Private Samenwerking verder worden uitgewerkt.

1.2 Publiek-Private Samenwerking

Zoals Osborne en Gaebler (1992) in hun eerste principe hebben aangegeven, moet de overheid sturen in plaats van roeien. De overheid moet in feite niet alles op zich nemen maar ervoor zorgen dat het (de uitvoering met name) ook via anderen gedaan wordt. Om dit te doen kunnen er samenwerkingen aangegaan worden met andere partijen (de private sector). Er is een samenwerking die de overheid kan aangaan en die onder de noemer Publiek-Private Samenwerking valt. Een Publiek-Private Samenwerking bestaat uit verschillende aspecten die uiteindelijk bijdragen aan de gehele Samenwerking. In de volgende hoofdstuk zullen deze aspecten van een Publiek-Private Samenwerking worden uitgewerkt.

Dankzij het nieuwe hervormingspakket dat door de overheid was geïntroduceerd, zijn de Publiek-Private Samenwerkingen tot stand gekomen. Deze Publiek-Private Samenwerkingen worden aangegaan met de overheid door verschillende particuliere organisaties met en zonder winstoogmerk.

Bepaalde particuliere organisaties met en zonder winstoogmerk houden zich bezig met de zorg van seniorenburgers die niet meer in staat zijn zichzelf te onderhouden. De overheid die volgens artikel 50 van de Surinaamse Grondwet belast is met het beleid inzake sociale zekerheid voor bejaarden oftewel de ouderenzorg (Grondwet, 1992)² plaatst alle aspecten die te maken hebben met de bevordering van de sociale zekerheid van seniorenburgers in het land onder de noemer van seniorenbeleid. Dit wordt verder uitgelegd in de volgende paragraaf.

1.3 Seniorenbeleid en Ouderenzorg

Seniorenbeleid kan omschreven worden als een samensmelting van de woorden senioren en beleid. Wanneer er gekeken wordt naar het woord senioren kan er geconcludeerd worden dat het meerdere definities omvat. Maar de meest gebruikte definitie is van de *Madrid Internationaal Plan of Action on Aging* van de Verenigde Naties die in 2002 werd aangenomen, waarbij senioren gedefinieerd werden als mensen die de leeftijd van 60 jaar hebben gepasseerd. Onder het begrip seniorenbeleid kan het beleid worden geplaatst dat betrekking heeft op de senioren. Dit beleid komt tot uiting in verschillende vormen die als einddoel hebben om de leefomstandigheden van de senioren te verbeteren.

De *Madrid Internationaal Plan of Action on Aging* van de Verenigde Naties is een nieuwe zienswijze die de veroudering in de 21^e eeuw anders aanpakt. Het is een hulpmiddel voor beleidsvorming, met suggesties voor regeringen en niet-gouvernementele organisaties over hoe de zorg voor hun oudere burgers bevorderd kan worden.

Het seniorenbeleid komt zoals eerder aangegeven tot uiting in verschillende vormen die als hoofddoel hebben de leefomstandigheden van de senioren te verbeteren. Een van deze vormen is

---

² WET van 21 september 1992, gebaseerd op de soevereiniteit van het volk en op de eerbiediging en waarborging van fundamentele rechten en vrijheden (Grondwet van Suriname) (S.B. 1992, no.38).

op het gebied van dienstverlening en hulpverlening naar de senioren toe. Dit kan geplaatst worden onder de noemer van ouderenzorg.

Wanneer er gekeken wordt naar het woord ouderen kan er daaronder de mensen die leeftijd van 60 jaar zijn gepasseerd worden verstaan. Onder het woord zorg kan bekommring worden verstaan, waardoor het woord ouderenzorg dan de bekommring van ouderen in houdt. Onder ouderenzorg wordt verstaan de hulpverlening aan seniorenburgers vanaf 60 jaar en ouder, die vanwege sociale, medische en/of verpleegkundige redenen niet meer zelfstandig kunnen functioneren (huizeashiana, z.d.).

De particuliere thuiszorgorganisatie, Zuster Jansen omschrijft ouderzorg oftewel bejaardenzorg als een breed begrip want het omvat alle vormen van zorg die gericht zijn op ouderen. Dit zijn onder andere zorg, hulpverlening en dienstverlening. Dit kan gaan om verzorging, verpleging, thuiszorg, begeleiding, dagbesteding of intensieve zorg. De zorg kan worden gegeven bij lichamelijke aandoeningen, maar ook bij psychische of sociale problemen (zusterjansen, z.d.). Verder wordt aangegeven dat ouderenzorg er in diverse vormen is. Een aantal voorbeelden zijn bejaardentehuizen, dagopvang instellingen, mantelzorg door een naaste, thuiszorg en terminale zorg in de laatste levensfase. Ouderenzorg is met andere woorden een overkoepelende term voor alle vormen van zorg voor ouderen (zusterjansen, z.d.).

Het seniorenbeleid van de overheid moet dusdanig ontwikkeld worden dat de senioren zich erin terug kunnen vinden. Er moet dan sprake zijn van gelijke kansen voor de senioren in de samenleving ten opzichte van de andere groeperingen. Daarom moet er beleid ontwikkeld worden dat de ouderen gelijkwaardige toegang biedt tot mogelijkheden en een basisniveau van welzijn in de samenleving.

Het belang van de bovengenoemde definities en omschrijvingen met betrekking tot de probleemstelling van de thesis worden in de volgende paragraaf uitgelegd

1.4 Relevantie van de theorie voor het onderzoek

Zoals er eerder is aangegeven zal in deze thesis worden nagegaan hoe Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken. Er is gebruik gemaakt van de theorie

over New Public Management in deze thesis. Omdat deze theorie samenhangt met de theoretische achtergronden over PPS. Verder ook omdat de samenwerkingen tussen de overheid en de actoren uit de particuliere organisaties met en zonder winstoogmerk plaatst vinden op basis van de principe *Catalytic government*. Tenslotte zal voor de term ouderenzorg de definitie van de website van de particuliere thuiszorgorganisatie *Zuster Jansen* gebruikt worden. De reden hiervoor is het feit dat hun website de term ouderenzorg helemaal heeft uitgewerkt en het best heeft uitgelegd uit welke vormen het allemaal bestaat. Voor de term seniorenbeleid zal er met de definitie van de *Madrid Internationaal Plan of Action on Aging* gewerkt worden. Dit wordt gedaan omdat de definitie van deze agenda wereldwijd als leidraad wordt gebruikt bij de beleidsvorming van de regeringen wanneer het gaat om beleid dat betrekking heeft op seniorenburgers.

Hoofdstuk 2 Aspecten van een Publiek-Private Samenwerkingen

In dit hoofdstuk zullen de verschillende aspecten van een Publiek-Private Samenwerking worden behandeld. De aspecten bestaan uit de definities, de vormen van een PPS, de motieven van de publieke en private sector die leiden tot een PPS en als laatste de voor- en nadelen hiervan. Hoofdstuk 2 wordt afgesloten met de relevantie van de theorie voor dit onderzoek.

2.1 De definitie van een Publiek-Private Samenwerking

De term Publiek-Private Samenwerking wordt gebruikt om niet alleen de structuur van de samenwerkingen aan te duiden, maar ook het verloop van het proces van deze samenwerking. De structuur van de samenwerking is in feite de juridische, financiële of organisatorische constructie die bedacht is om afspraken te formaliseren of vast te leggen. Terwijl het proces dan de feitelijke interactie is en dus het verloop van deze samenwerking als activiteit inhoudt geeft.

Knoester gaf in 1987 aan dat Publiek-Private Samenwerkingen gericht zijn op het tot stand brengen, onderhouden, beheren en exploiteren van voorzieningen vanuit een gezamenlijke risicoacceptatie ten aanzien van de toekomstige lasten en baten. Een andere definitie is van Wolting (2006) die aangeeft dat een PPS een samenwerkingsverband is waarbij publieke en private partijen met behoud van eigen identiteit en verantwoordelijkheid, een project realiseren op basis van een heldere taak en risicoverdeling (Wolting, 2006, p. 14). Er zijn twee categorieën bij PPS, namelijk: elementen en voorwaarden van PPS. Bult-Spiering geeft aan dat met elementen van PPS bedoeld wordt elementen die PPS als samenwerkingsvorm karakteriseren. Ook moeten volgens haar binnen een PPS de volgende elementen te merken zijn (2005, pp. 17-18):

- één of meer publieke actoren
- één of meer private actoren
- Samenwerking
- Een onderling overeengekomen doelstelling wordt gerealiseerd
- Er is een organisatorisch verband
- Er is inbreng van middelen

- Er is risicoaanvaarding
- Een verdeling van de opbrengsten

Met voorwaarden worden de condities bedoeld waaronder PPS een vorm van samenwerking is. Ze worden gezien als randvoorwaarden voor het tot stand komen van interactie en daadwerkelijke samenwerking in een PPS. Een PPS moet voldoen aan de volgende voorwaarden (Bult- Spiering, 2005, p. 18):

1. Gericht zijn op het bereiken van een synergie of meerwaarde.
2. Zowel maatschappelijke als bedrijfseconomische belangen dienen.
3. De eigen identiteit van actoren en hun identificatie met de eigen doelstellingen en verantwoordelijkheid in standhouden.
4. Zorgen voor een verdeling van de opbrengsten in overeenstemming met de inbreng van middelen en de risicoaanvaarding door elk der actoren.

Nu het aspect van definities van de Publiek-Private Samenwerkingen is uitgewerkt en uitgelegd, zal gekeken worden naar het volgend aspect van een Publiek-Private Samenwerkingen, namelijk het aspect voor het vormen van een PPS.

2.1.1. De vormen van een Publiek-Private Samenwerking

Uit onderzoek van Rongen (2017) blijkt dat PPS kan worden verdeeld in twee hoofdvormen, namelijk:

- het concessiemodel
- het alliantiemodel

1. Bij de concessie-PPS is de publieke partij de opdrachtgever en heeft de private partij de uitvoerende rol. Er blijft sprake van een hiërarchische opdrachtgever-opdrachtnemer relatie (Eversdijk, 2010). Dit krijgt gestalte in een contract waarin een risicoverdeling en gewenste uitkomsten van het project zijn omschreven. Als de samenwerking in gang is gezet, ligt de nadruk van de samenwerking voornamelijk op monitoring van de private werkzaamheden door de publieke partij. Bij het concessiemodel wordt er ook wel gesproken van een contract arrangement (Klijn & van Twist, 2007, pp. 12-13).

2. Bij de alliantie-PPS ligt de nadruk op de horizontale verhouding tussen de publieke en private partij. Er lijkt sprake van een gezamenlijk opdrachtgeverschap waarin gezamenlijke verantwoordelijkheid van belang is voor het bereiken van het gewenste resultaat (Eversdijk, 2009; Teisman, 1998). Bij het alliantiemodel wordt er ook wel gesproken van een partnerschapsarrangement (Klijn & van Twist, 2007).

Ondanks dat concessie-PPS de oudste vorm van PPS is (Hodge, 2005), wordt in de ogen van diverse bestuurskundigen de alliantie- of partnerschapsvorm de meest interessante vorm geacht. Deze vorm wordt interessanter gevonden omdat men gezamenlijke verantwoordelijkheid draagt en de verhouding horizontaal is in plaats van hiërarchisch. Van Twist en Klijn (2007) wijzen erop dat allianties vaak moeizaam tot stand komen, omdat het oordeel over alliantie in de praktijk niet overeenkomt met die van de literatuur. Echter, Eversdijk & Korsten (2015) stellen dat de controledrang van de publieke sector resulteert in een voorkeur voor een concessie-PPS en alternatieven vormen van PPS niet overwogen worden. Sommige wetenschappers beschouwen een concessie-PPS niet als PPS. De reden hiervan is dat er geen sprake is van risicodeling, maar van verdeling van risico's (Eversdijk & Korsten, 2015).

In een Publiek-Private Samenwerking hebben de betrokken partijen altijd hun redenen waarom zij de samenwerking aangaan. Deze redenen kunnen geplaatst worden onder het aspect de motieven van de publieke en private sector die leiden tot een PPS. Dit aspect wordt in de volgende paragraaf verder uitgewerkt.

2.2 De motieven van de publieke en private sector die leiden tot een Samenwerking

Bij wederzijdse afhankelijkheid die ervoor zorgt dat partijen overgaan tot een samenwerking, zijn er voor de beide partijen motieven tot samenwerking zowel voor de overheid als voor de private sector. Voor de overheid zijn het volgens Hoogerwerf en Herweijer (2008, pp. 303-304) de drie volgende motieven:

1. Bereiken van medewerking aan beleid: zonder draagvlak en zonder toegang tot de doelgroep is beleid meestal niet effectief. Met dit motief wordt het stimuleren van medewerking aan het beleid beoogt, omdat de overheden vaak een beperkte toegang tot leden van de doelgroep hebben.

2. Het doorbreken van een patstelling: hierbij is overheidsingrijpen van belang als het particulier initiatief tekortschiet. Om beleidsdoelen te bereiken is samenwerking soms noodzakelijk. Deze samenwerking komt niet automatisch tot stand want de overheid moet het initiatief nemen en maatschappelijke groepen bij elkaar brengen om zodoende de patstelling te doorbreken.
3. Ontoereikende hulpbronnen: hierbij gaat het om de overheid die hulpbronnen tekortschiet in bepaalde situaties. De financiën spelen een belangrijke rol voor de overheid bij samenwerking met een maatschappelijke groep. Verder kan de overheid ook kennis van een bepaald aspect tekort hebben. Het wordt lastig voor de overheid om hun doelen te bereiken zonder gebruik te maken van de expertise van de doelgroepen in het beleid. Middels samenwerking kunnen de kennis en creativiteit waarover de doelgroep beschikt worden gemobiliseerd.

Volgens Hoogerwerf en Herweijer (2008, pp. 305-306) zijn het voor de private sector de volgende drie motieven:

1. Invloed op overheidsbeleid: een belangrijk motief voor maatschappelijke groepen bij samenwerking is om invloed uit te oefenen op overheidsbeleid. De doelgroep wil de eigen inbreng zo groot mogelijk maken.
2. Bereiken van eigen doelstellingen: samenwerking kan van belang zijn voor het bereiken van de eigen doelstellingen. Doelen kunnen onderschreven worden door andere partijen als er tot samenspraak gekomen wordt met andere betrokkenen. De samenwerking is in feite dan nodig om het proces op gang te brengen en deze tot een goed eind te leiden.
3. Verwerven van publieke hulpbronnen: een samenwerking biedt maatschappelijke groepen een zicht op publieke hulpbronnen. Er wordt meestal van de overheid een financiële bijdrage in de vorm van een subsidie, concessie of vergunning verwacht.

Tijdens het uitvoeren van een PPS zijn er ook voor- en nadelen die uit de bus komen. Deze voor- en nadelen vormen het laatste aspect van een PPS. Dit laatste aspect - zal in de volgende paragraaf verder uitgelegd worden.

2.3 De voordelen en nadelen van een Publiek-Private Samenwerking

Uit onderzoek van Krenn (2009) blijkt dat Publiek-Private Samenwerkingen ook voordelen en nadelen hebben. Voordelen van een PPS kunnen worden verdeeld in voordelen voor de overheid (de opdrachtgever) en voordelen voor de private partijen (de opdrachtnemers).

2.3.1. Voordelen voor de overheid oftewel de opdrachtgever

1. De overheid kan grote kostbare projecten realiseren zonder daar direct de financiële middelen voor te hebben.
2. Bij een Design, Build, Finance and Maintain (DBFM) -project ligt het risico en de zorg van het project bij de opdrachtnemer. Er is sprake van een vereenvoudigde aansprakelijkheidsstelling in de vorm van één consortium van private partijen. Door de verschuiving van het risico naar de private partij, krijgt de overheid meer waar voor haar geld. Hierdoor kan de overheid zich beter concentreren op haar kerntaken.
3. Bij de selectie van private partijen wordt er optimaal gebruikgemaakt van concurrentie tussen de verschillende private partijen. Hierdoor zullen zij al hun creativiteit en inventiviteit inzetten om te komen tot een aantrekkelijk voorstel en een scherpe prijsstelling voor het project (Spackman,2002).

2.3.2. Voordelen voor de private actoren oftewel de opdrachtnemers

1. Er is ruimte voor innovatie en er zijn synergievoordelen. De lange duur van een PPS-contract geeft de opdrachtnemer de mogelijkheid innovatieve oplossingen te zoeken, die kunnen resulteren in kostenbesparingen die een langere tijdshorizon hebben. Dit kan op de langere termijn een kostenbesparing opleveren voor zowel de private als de publieke sector. Dergelijke kostenbesparingen zullen tevens de winst van de private partij vergroten. Voorts kunnen nieuwe door de opdrachtnemer verkregen inzichten weer in andere projecten worden toegepast.
2. Indien er gedurende de beheerfase van een DBFM-project zaken zijn die tegenvallen of niet optimaal zijn gebouwd, dit intern meteen kan worden opgelost. Indien het onderhoud niet in het contract zou zijn opgenomen is erop zo een moment meteen een klant-leveranciersrelatie, die vaak minder efficiënt is en hogere kosten met zich meebrengt. Dit voordeel moet

uiteindelijk terugkomen bij de klant, bijvoorbeeld in de vorm van een hogere beschikbaarheid of een veiliger systeem.

2.3.3. De nadelen van een Publiek-Private Samenwerking

1. Het traditionele overheidsmonopolie voor de ontwikkeling en het beheer van openbare infrastructuur wordt vervangen door een tijdelijk privaat monopolie met een buitengewoon hoog winstoogmerk.
2. Het door de private partijen geleende geld op de kapitaalmarkt, heeft een hogere rentevoet dan wanneer de overheid dit geld zelf zou lenen. Deze hogere transactiekosten dienen door winst in de projectuitvoering gecompenseerd te worden. Dit gaat echter niet altijd op, waardoor maatschappelijke belangen ondergeschikt raken aan het financiële belang van de private investeerders. Binnen een PPS treedt de private partij op als vervangend opdrachtgever. Er moet door de private partij vanuit het oogpunt van de overheid en de gebruiker worden gehandeld. Het gevaar dat hier bestaat is dat de private partij om de winst te maximaliseren slechts minimaal de contractverplichtingen nakomt, ten nadele van de publieke gebruiker.
3. Het ontwerp en de implementatie van een PPS-contract is zeer ingewikkeld en tijdrovend, omdat het niveau van de te leveren diensten tot in detail moet worden beschreven in het contract. De kans op gebreken in het contract en daarmee in het eindproduct is daardoor erg groot.
4. Nieuwe technologische ontwikkelingen zijn moeilijk mee te nemen in een DBFM-contract, omdat door het contract de vrijheden beperkt zijn en er zich zaken kunnen voordoen die niet zijn te voorzien.

De bovengenoemde theorieën zijn allemaal uitgelegd en hebben als doel om de probleemstelling beter te kunnen begrijpen. Het belang van de bovengenoemde theorieën met betrekking tot de probleemstelling van de thesis wordt in de volgende paragraaf uitgelegd.

2.4 Relevantie van de theorie voor het onderzoek

Zoals er al eerder is aangegeven wordt in deze thesis nagegaan hoe PPS de bijdrage van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken. In deze thesis zijn de verschillende definities van PPS uitgewerkt. Maar

uiteindelijk is er in dit onderzoek gewerkt met de definitie van Wolting (2006, p. 14), omdat zijn definitie het best aangeeft dat de betrokken partijen bij een samenwerking altijd hun eigen identiteit, verantwoordelijkheid behouden. Er moet ook sprake zijn van een heldere taak- en risicoverdeling. Verder zijn de twee hoofdvormen van PPS ter sprake gekomen. Er is met het onderzoek van Rongen (2017) gewerkt om deze hoofdvormen te onderbouwen. Zijn onderzoek benadert de twee hoofdvormen van PPS vanuit de zienswijze van verschillende wetenschappers waardoor er een breder georiënteerde uitleg over de hoofdvormen van PPS gegeven wordt. Vervolgens is er gewerkt met de motieven van PPS volgens Hoogerwerf & Herweijer (2008, pp. 303-306), omdat zij het best uitleggen waarom de overheid en particuliere organisaties samenwerkingen aangaan met elkaar. Ten slotte is er met het onderzoek van Krenn (2009) gewerkt om de voor- en de nadelen van PPS te onderbouwen. Zijn onderzoek beschreef uitgebreid de voor- en nadelen van PPS vanuit het oogpunt van de overheid als opdrachtgever en de particuliere organisatie als de opdrachtnemer.

Hoofdstuk 3 Publiek-Private Samenwerking en ouderenzorg in Suriname

In dit hoofdstuk zullen de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende actoren beschreven worden die betrokken zijn bij de Publiek-Private Samenwerking tussen de Surinaamse overheid en de EBGs, op het gebied van de ouderenzorg. Het gaat namelijk om de actoren: het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de Evangelische Broeder Gemeente Suriname.

3.1 Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) is volgens het staatsbesluit Taakomschrijving Departementen van Algemeen Bestuur van 2 december 2010 (S.B 1991 no.58. zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B.2010 no. 124, artikel 18)³ verantwoordelijk voor de zorg het algemeen welzijn, in het bijzonder de sociale en maatschappelijke zorg voor bejaarden, lichamelijke en geestelijke gehandicapten en de jeugd. Verder is zij belast met het algemeen maatschappelijk werk, het maatschappelijk opbouwwerk en de zorg voor adequate en betaalbare huisvesting. In 1980 kreeg het ministerie haar huidige naam nadat ze in de afgelopen 60 jaar verschillende institutionele veranderingen heeft ondergaan, die hun invloed hebben gehad op de samenleving (socialaffairs, z.d.). Het ministerie is onderverdeeld in twee directoraten waaronder de diensten ressorteren, namelijk:

1. Het Directoraat Sociale Zaken
2. Het Directoraat Volkshuisvesting

Onder het Directoraat Sociale Zaken ressorteren de volgende drie onderdirectoraten:

- Onderdirectoraat Administratieve Diensten
- Onderdirectoraat Kategoriaal maatschappelijke werk
- Onderdirectoraat Algemeen Maatschappelijke Zorg

---

³ RESOLUTIE van 2 december 2010, houdende plaatsing in het Staatsblad van de Republiek Suriname van de geldende tekst van het Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991 no. 58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2010 no. 124).

Deze diensten houden zich bezig met de Gehandicaptenzorg, Jeugdzorg, Bejaardenzorg, Kindervoeding, Maatschappelijke Opbouw Werk en Algemeen Maatschappelijk Werk. Dit onderzoek heeft zich afgebakend tot de Bejaardenzorg.

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) moet erop toezien dat de bejaardentehuizen waarin de ouderenzorg plaatsvindt, voldoen aan de door de overheid gestelde eisen. Deze regels zijn vastgesteld in de Wet Opvanginstellingen van 9 januari 2014, houdende regels inzake het exploiteren van instellingen voor opvang van personen (S.B. no 7,2014)⁴.

Gezien het feit dat dit onderzoek zich heeft afgebakend tot de ouderenzorg in bejaardentehuizen, zal de focus gelegd worden op het onderdirectoraat Kategoriaal maatschappelijk werk. Dit wordt gedaan, omdat het onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijk Werk een integraal deel vormt van de sociale dienstverlening en hoofdzakelijk is gericht op het bevorderen van het sociaal maatschappelijke welzijn van kinderen, jeugdigen, mensen met een beperking en seniorenburgers (socialaffairs, z.d.). Het reguleren van de ouderzorg in Suriname valt daarom ook onder het onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijke Werk gezien het feit zij het sociaal maatschappelijke welzijn van de seniorenburgers moet bevorderen.

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) moet zorgdragen voor het sociaal-maatschappelijk welzijn van de seniorenburgers in het land. Gezien de EBGs een religieuze organisatie die valt onder de particuliere organisaties zonder winstoogmerk is kom het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan de orde daar zij bijdraagt aan het accommoderen van de religieuze organisaties in het land. Dit ministerie wordt in de volgende paragraaf nader uitgelegd.

3.2 Het Ministerie van Binnenlandse Zaken

Als centrale dienstverlener binnen de overheid en de Surinaamse samenleving is het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BIZA) medeverantwoordelijk voor het effectief en efficiënt functioneren van de publieke sector. In deze tijd van globalisatie is het meer dan ooit noodzakelijk alles in het werk te stellen om de beleidsdoelen te realiseren om mee te kunnen gaan met de internationale gemeenschap. Het is daarom ook noodzakelijk dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken

---

⁴ Wet van 9 januari 2014, houdende regels inzake het exploiteren van instellingen voor opvang van personen. (wet opvanginstellingen) (S.B. 2014 No.7).

innovatief en creatief haar beleid uitstippelt om niet achter te geraken met de ontwikkelingen in de wereld. In een 'nutshell' zijn de verantwoordelijkheden van het Ministerie het volgende (homeaffairs, z.d.):

1. het zorgen voor een kwalitatieve burgeradministratie en bevolkingsboekhouding;
2. in samenwerking met de overige ministeries en instanties het ontwikkelen, implementeren en bewaken van het Human Resource Management beleid van de Overheid;
3. het beheren en beschikbaar stellen van overheidsarchieven als deel van het (ambtelijk) cultureel erfgoed;
4. het verder ontwikkelen, implementeren en uitdragen van het nationaal genderbeleid;
5. als hoofdorganisator van volksraadpleging en verkiezingen het toezien op transparante processen en procedures;
6. het bijdragen aan het geestelijk welzijn van de bevolking door middel van het faciliteren van religieuze organisaties.

Vanuit taak 6 komt de afdeling Religieuze Aangelegenheden (RA) aan te pas die zich op haar beurt bezighoudt met de religieuze beleidsgebieden van BIZA. De afdeling Religieuze Aangelegenheden (RA) probeert zoveel als mogelijk de saamhorigheid en samenwerking tussen de verschillende geloofsovertuigingen in ons land te waarborgen en de ondersteuning te bieden om de doelstellingen te behalen. Het is de taak van geestelijken om de gemeenschap te onderwijzen, dat er andersdenkenden zijn en dat zij desondanks toch in vrede, harmonie, met respect en liefde voor elkaar kunnen leven (homeaffairs, z.d.).

Zoals eerder aangegeven draagt het Ministerie Binnenlandse Zaken bij aan de geestelijke ontwikkeling van het land door middel van het accommoderen van de religieuze organisaties. De religieuze organisaties maken ook deel uit van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk en in de volgende paragraaf zal de organisatie waaromtrent dit hele onderzoek draait uitgewerkt worden.

3.3 De Evangelische Broeder Gemeente Suriname

De Evangelische Broeder Gemeente (EBG) komt uit de eerste helft van de 18^e eeuw. De EBG telt ongeveer een miljoen leden en is in ruim 30 landen actief. De EBG is op 20 augustus 1735 begonnen met het zendingswerk voor de Surinaamse gemeenschap. Ongeveer de helft van de Afro-Surinamers in Suriname is lid van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS), daarnaast maken de leden van de andere bevolkingsgroepen een iets kleiner deel uit van de EBGS (Surichurch, 2008).

In Suriname werd naast het stimuleren van mensen tot het dienen van de Heer met 'hart, mond en handen', ook veel geïnvesteerd in bedrijven om hiermee het evangelisatiewerk te financieren (bijvoorbeeld Kersten Holding Company) en organisaties die op sociaal-maatschappelijk niveau het evangelie konden verkondigen. Dit zijn onder andere de welbekende EBGS-scholen. Daarnaast de verschillende ziekenhuizen (Diakonessenziekenhuis), poliklinieken en bejaardentehuizen die zowel in Paramaribo als daarbuiten (binnenland) werden opgezet (Surichurch, 2008).

De EBGS maakt deel uit van de Broeder Uniteit ofwel de wereldwijde Evangelische Broeder Gemeente organisatie. De Broeder Uniteit bestaat uit regio's die op hun beurt weer uit provincies bestaan. Bij een provincie behoren dan een of meerdere landen.

De organisatie van de EBGS is gebaseerd op het zogenaamde Presbyteriaal- Synodaal systeem. Dit systeem is in de provincie Suriname (bestaande uit: Suriname, Aruba, St. Martin en Frans Guyana) verdeeld over drie niveaus, te weten: het provinciaal bestuur, het regionaal bestuur en het lokaal ofwel gemeentelijk bestuur. De leiding van de provincie ligt in handen van het Provinciaal Bestuur (PB), die bestaat uit de praeses, twee vicevoorzitters (het presidium) en 12 PB leden (Surichurch, 2008).

Om de drie jaren wordt er opnieuw een PB verkiezing gehouden. Dit wordt gedaan door de hoogste instantie van de EBGS: de Synode. De synode bestaat onder andere uit alle werkmensen van de EBGS, alle dominees van de EBGS, de vertegenwoordigers de verschillende besturen van de EBGS, de vertegenwoordigers van de gemeenten en de leden van het PB (Surichurch, 2008).

De EBGS heeft een afdeling genaamd Algemene Maatschappelijke Dienst (AMD) oftewel de Diaconie van de EBGS. Het woord DIACONIE staat voor Dienen Inleven Aandacht Contact

Opvangen Noodlijdende hulp Individuele hulp Evangelie (Diaconie). Diaconie is de liefde tot de naaste, die vanuit de kerk(en) wordt georganiseerd of simpel gezegd het hulp bieden aan de mensen in nood vanuit de kerk. Deze afdeling houdt zich bezig met de verschillende sociale instellingen van de EBSG, zoals de kindertehuizen, de jongeren internaten, bejaardentehuizen, et cetera. De Diaconie houdt zich onder andere ook bezig met de bejaardentehuizen van de EBSG waardoor er bijna kan worden gezegd dat de totale ouderenzorg van de EBSG, inclusief de EBSG-gemeenten, valt onder de afdeling. Dit was tot 1997 werkelijk het geval. In 1997 werd er toen vanuit de Diaconie het besluit genomen om de ouderenzorg van de gemeenten te decentraliseren naar de verschillende gemeenten van de EBSG. Dit hield in dat elke EBSG-gemeente vanaf dat moment verantwoordelijk was voor de ouderenzorg in hun eigen gemeente. Hierdoor viel alleen nog de bejaardenopvang voor vitale seniorenburgers ‘de unit’ onder de afdeling diaconie, want de EBSG-bejaardentehuizen waren sinds hun oprichting onder het beheer van het provinciaal en het regionaal bestuur van de EBSG (Surichurch, 2008).

Gezien de ouderenzorg van de EBSG-gemeenten niet meer viel onder de AMD oftewel Diaconie der EBSG maar onder de gemeenten zelf, is de ouderenzorg in elke gemeente weer anders dit wordt in de volgende subparagraaf verder uitgelegd.

3.3.1 De ouderenzorg in de EBSG-gemeenten

De ouderenzorg in de EBSG-gemeenten vindt op verschillende manieren plaats waarbij een daarvan is dat er tijdens de dienst een collecte (geld) wordt opgehaald voor de diaconie. Uit de collecte gaat 25% van het bedrag naar de afdeling AMD oftewel Diaconie van de EBSG en de resterende 75% is voor de diaconie van de gemeente zelf. Met het bedrag worden er levensmiddelen gekocht en pakketten gemaakt die aan de behoeftige ouderen in de gemeente worden gegeven. Ook worden er vanuit de gemeenten huisbezoeken georganiseerd waarbij gemeenteleden op bezoek gaan bij de ouderen in de gemeenten om te kijken op welke manier zij hen kunnen helpen.

Behalve de ouderenzorg in de EBSG-gemeenten wordt de ouderenzorg ook verleend in de verschillende bejaardentehuizen van de EBSG, deze bejaardentehuizen worden uitgewerkt in de volgende subparagraaf.

3.3.2 De ouderenzorg in de EBGs-bejaardentehuizen

De EBGs heeft in totaal twee bejaardentehuizen en één opvang voor vitale senioren onder hun beheer, namelijk Huize Albertine oftewel De stichting Rust Oord tehuis van de ouden van dagen, de bejaardenopvang voor vitale seniorenburgers ‘De Unit’ in Paramaribo en Huize Francis in Nickerie.

Huize Albertine, oftewel de stichting Rust Oord tehuis van de ouden van dagen, werd in 1977 opgericht door de EBGs voor de ouderenzorg in Paramaribo en begon op 15 november 1996 met het dagverblijf voor ouderen die overdag geen activiteiten hebben om te ontplooiën. Het bejaardentehuis biedt de ouderenzorg aan 100 seniorenburgers (zowel mannelijke als vrouwelijke) ongeacht hun verschillende religieuze achtergronden. Huize Albertine staat onder beheer van een Algemeen Directeur die het bejaardentehuis draaiende moet houden en door middel van het bestuur verantwoording af moet leggen aan het Provinciaal Bestuur (Kerkbode, 1996).

Huize Francis werd in 1976 opgericht door de EBGs voor de ouderenzorg in Nickerie. Het bejaardentehuis biedt de ouderenzorg aan bijkans 30 seniorenburgers (zowel mannelijke als vrouwelijke) ongeacht ras, geloofsovertuiging of politieke overtuiging. Aanvankelijk stond het tehuis onder directe verantwoordelijkheid van de voorganger van de EBGs-gemeente in Nickerie. Maar dat werd vanwege de herstructurering van de EBGs op 1 oktober 1997 overgedragen aan het regionaal bestuur west van de EBGs, die in samenspraak met plaatselijke voorganger van de EBGs-gemeente in Nickerie het bejaardentehuis bestuurt (nickerie, 2004).

Als laatst heeft de EBGs in 1985 de bejaardenopvang “De unit” opgericht op het terrein van de Emmanuel kerk te Paramaribo voor vitale ouderen, met andere woorden voor de ouderen die zelfstandig zijn. De unit beschikt momenteel over 10 wooneenheden. Twee nieuwe appartementen bestaande uit een slaapruijnte, een kitchenette, bad en toilet. De andere 8 ruimten bezitten een eigen privé slaapruijnte en zitruimte, maar een gedeeld bad, toilet en keuken voor twee bewoners. De unit kan in totaal 10 zelfstandige seniorenburgers ontvangen. Er wonen meer vrouwen dan mannen in de ouderen units. Deze unit valt onder het direct beheer van de Diaconie van de EBGs en niet onder het beheer van de Emmanuel kerk. Dit is gedaan om te voorkomen dat de Emmanuel kerk de voorkeur zou geven aan de ouderen van hun kerk om plek daar te vinden (Kerkbode, 2000).

Hoofdstuk 4 Resultaten en analyse van het onderzoek

In dit hoofdstuk komen de opzet en uitvoer van het onderzoek aan de orde. Met name de methodische karakterisering van het onderzoek, de beschrijving van de onderzoekseenheden en het verloop van het onderzoek. Verder komen de resultaten en de analyse van het empirisch onderzoek aan de orde.

4.1 Methodische karakterisering van het onderzoek

Het onderzoek is kwalitatief van aard en kan getypeerd worden als een exploratief onderzoek.

Het exploratief karakter van dit onderzoek komt in deze thesis tot uiting als gekeken wordt naar de probleemstelling, welke luidt: Hoe kan Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid versterken?. Aan de hand van de vraagstelling kan er worden geconstateerd dat de probleemstelling een verkennend karakter heeft met als doel nieuwe zienswijzen te ontdekken.

Om de empirische data te verzamelen is er gebruikt gemaakt van bestaand materiaal daarnaast is er een documenten analyse verricht. Er zijn verder ook wetenschappelijke boeken en artikelen geraadpleegd over; ouderenzorg, seniorenbeleid en Publiek-Private Samenwerkingen. Ook wettelijke documenten en rapporten over deze begrippen werden doorgenomen. Tenslotte zijn er ook interviews afgenomen als dataverzamelingmethode.

Er zijn binnen de interview methode verschillende varianten. De gekozen variant voor dit onderzoek is het semigestructureerd interview.

Voor dit onderzoek is gekozen om heel doelgericht bepaalde eenheden te selecteren, gezien er slechts een beperkt aantal eenheden waren om uit te kiezen. De selectie van de respondenten is gebaseerd op basis van theoretische relevante criteria (van Thiel, 2015, p. 55). Het gaat om vooraanstaande personen, in een leidinggevende of hoge bestuurlijke positie.

Voor elke respondent is er een specifieke interviewhandleiding opgesteld. De respondentenlijst is terug te vinden in Tabel 1 en Bijlage I.

4.2 Beschrijving van de onderzoekseenheden

Het onderzoek heeft plaatsgevonden binnen de EBGs en de Surinaamse overheid. In dit onderzoek zijn de EBGs en de Surinaamse overheid de onderzoekseenheden. De EBGs heeft verschillende bejaardentehuizen onder hun beheer die bijdragen aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid.

De focus van dit onderzoek is gelegd op de bijdrage van de EBGs bij het verhogen van de ouderenzorg van de Surinaamse overheid door middel van PPS.

Als het gaat om ouderenzorg zijn verschillende ministeries primair verantwoordelijk voor de ouderenzorg. Zo is het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting belast met het zorg dragen voor het sociaal maatschappelijke welzijn van de seniorenburgers in het land. Dit houdt ook in dat ze zorg moeten dragen voor een goede gang van zaken binnen de ouderenzorg van het land. Een ander ministerie dat ook een grote invloed heeft in dit onderzoek is het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Dit ministerie is belast met het bijdragen aan het geestelijk welzijn van de bevolking door middel van het faciliteren van religieuze organisaties. Dit is van belang voor dit onderzoek omdat de EBGs ook een religieuze organisatie is.

4.3 Het verloop van het onderzoek

Het theoretisch onderzoek is vlot verlopen maar het empirisch gedeelte heeft een moeizaam verloop gekend. Het empirisch gedeelte verliep moeizaam, omdat bepaalde respondenten die verbonden zijn aan de ministeries vanwege de bureaucratie moeilijk te bereiken waren. Het onderzoek is toch tot een goed eind gekomen door medewerking van de respondenten, inzet en doorzettingsvermogen van de student en de ondersteuning van de begeleider.

Voor het empirisch gedeelte is er zoals eerder aangegeven gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews. De respondenten die zijn gekozen voor deze interviews worden in tabel 1 weergegeven.

Instantie	Naam	Functie
Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting	Mevr. Sarah-Eve Renfrum	Beleidsmedewerker
	MSc Dhr. Jimmy Gizkus	Diensthoofd counsel and coaching

Ministerie van Binnenlandse Zaken	Dhr. Stanley Soeropawiro MSc	Afdelingshoofd Religieuze Aangelegenheden / Beleidsadviseur
Huize Albertine Bejaarden Centrum	Mevr. Gwen Glunder	Directeur Huize Albertine
Diaconie der EBGs	Mevr. Petra Pinas	Hoofd Diaconie der EBGS
Evangelische Broedergemeente Suriname	Dhr. Desiré Peerwijk	Preases/Voorzitter van het provinciaal bestuur

Naar de respondenten is een brief gestuurd en zijn de vragen vooraf opgestuurd. De interviews zijn allen m.u.v Mevr. P. Pinas persoonlijk afgenomen. Bij Mevr. P. Pinas kon er geen persoonlijk interview worden afgenomen omdat haar afdeling met vakantie ging en zij daarna met nog 1 week verlof ging. Er is toen afgesproken met Mevr. P. Pinas om de interviewhandleiding te mailen, zodat zij de vragen via e-mail kon beantwoorden. Tijdens de gesprekken met de verschillende respondenten zijn de vragen verduidelijkt en is er doorgevraagd als het antwoord te vaag was.

De vijf interviews die zijn afgenomen hebben per respondent gemiddeld een half uur tot 45 minuten geduurd.

4.4 Resultaten en analyse van het empirisch onderzoek

Resultaten

Publiek-Private Samenwerkingen

Publiek-Private Samenwerkingen vormen een belangrijk deel van dit onderzoek. In de vorige hoofdstukken is er uitgebreid gesproken over de term Publiek-Private Samenwerking. In de ouderenzorg van Suriname worden er ook Publiek-Private Samenwerkingen aangegaan. Tijdens het empirisch onderzoek is er nagegaan wat de respondenten vinden van Publiek-Private Samenwerkingen op het gebied van de ouderenzorg. Alle respondenten hebben aangegeven dat Publiek-Private Samenwerkingen op het gebied van ouderenzorg een heel goed idee is.

Vormen van Publiek-Private Samenwerkingen

Vanuit de theorie van Eversdijk (2010), Klijn & van Twist (2007), Teisman (1998) en Eversdijk & Korsten (2015) kan worden geconcludeerd dat PPS kan worden verdeeld in twee hoofdvormen voor de overheid, namelijk het concessiemodel en het alliantiemodel. Tijdens het empirisch onderzoek is er bij de betrokken ministeries nagegaan welke van de twee hoofdvormen het best kan worden toegepast bij een PPS op het gebied van ouderenzorg met de particuliere organisaties zonder winstoogmerk.

Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus (persoonlijke communicatie, 9 december 2020) gaven aan dat beide hoofdvormen van PPS gangbaar zijn bij de samenwerking met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk. Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus (persoonlijke communicatie, 9 december 2020) gaven aan dat de mensen bij het concessiemodel op lang termijn terugkomen bij de overheid voor hulp wanneer zij de uitvoerende rol van het project hebben vervuld. Bij het alliantiemodel is het bejaardentehuis Ashiana aangehaald als voorbeeld. Er is daarbij gesteld dat de politiek geen invloed mag hebben bij het bejaardentehuis. Om de objectiviteit te bewaren heeft de overheid Huize Ashiana toen gemaakt tot een stichting. Hierdoor kan de overheid door middel van een Raad van Toezicht samen met de directeur van het tehuis nagaan hoe het bejaardentehuis te kunnen draaien (S. Renfrum & J. Gizkus, persoonlijke communicatie, 9 december 2020).

Dhr. S. Soeropawiro (persoonlijke communicatie, 14 december 2020) gaf aan dat de overheid werkt met het concessiemodel, omdat de overheid zich niet inlaat met de interne aangelegenheden van religieuze organisaties. Alleen wanneer een religieuze organisatie bijvoorbeeld een school op wilt zetten, komt het alliantie model aan te pas omdat er daar heel wat andere aspecten bij betrokken zijn zoals de eisen van het Ministerie van Onderwijs voor een school en de bouwvereisten van het Ministerie voor Openbare Werken (S. Soeropawiro, persoonlijke communicatie, 14 december 2020).

Voorwaarden van Publiek-Private Samenwerkingen

Tijdens het onderzoek is er nagegaan welke voorwaarden er zijn gesteld om een PPS aan te kunnen gaan bij hun organisatie.

Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus (persoonlijke communicatie, 9 december 2020) gaven aan dat het Bureau Standaarden van SoZaVo de standaarden oftewel voorwaarden vaststelt waaraan de bejaardentehuizen moeten voldoen. Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus gaven ook aan dat de bejaardentehuizen wel ingeschreven moeten zijn bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken (KKF) als te zijn een bejaardentehuis (S. Renfrum & J. Gizkus, persoonlijke communicatie, 9 december 2020).

Dhr. S. Soeropawiro (persoonlijke communicatie, 14 december 2020) gaf aan dat de voorwaarden waaraan de religieuze organisaties moeten voldoen om een PPS aan te kunnen gaan, zijn het hebben van een rechtspersoonlijkheid. Daarvoor dient men goedgekeurde statuten te hebben als stichting of vereniging. Hierdoor kan de organisatie als partner handelen, omdat ze een rechtspersoonlijkheid hebben. Op het gebied van ouderenzorg zou de religieuze organisatie als voorwaarde ook eerst over een bejaardentehuis moeten beschikken om een samenwerking aan te kunnen gaan (S. Soeropawiro, persoonlijke communicatie, 14 december 2020).

Mevr. G. Glunder (persoonlijke communicatie, 29 december 2020) gaf aan dat er niet echt voorwaarden waren voor Huize Albertine, omdat ze al jaren bekend staan bij de overheid als bejaarden centrum waardoor de overheid al gewend is om zaken met ze te doen. Waardoor er geen voorwaarden voor ze worden gesteld (G. Glunder, persoonlijke communicatie, 29 december 2020).

Mevr. P. Pinas (persoonlijke communicatie, 2 januari 2021) gaf aan dat de voorwaarde is dat de overheid aan duidelijke wetgeving moet werken voor de ouderzorg in Suriname zodat de ouderenzorg wat transparanter is (P. Pinas, persoonlijke communicatie, 2 januari 2021).

Dhr. D. Peerwijk (persoonlijke communicatie, 5 januari 2021) gaf aan dat een van de voorwaarden is dat geld werkelijk gaat naar het doelen waarvoor ze gesteld zijn, daarnaast moet de PPS gevrijwaard zijn van corruptie, waarbij individuen niet persoonlijk ervan profiteren en als laatste moet de samenwerking op een gezonde transparante manier plaatsvinden (D. Peerwijk, persoonlijke communicatie, 5 januari 2021).

Motieven van de overheid voor de PPS

Tijdens het onderzoek is er bij de betrokken ministeries nagegaan welke motieven er zijn voor een PPS met de EBGs.

Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus (persoonlijke communicatie, 9 december 2020) gaven aan dat de motieven waarom SoZaVo een PPS zou aangaan is om hun algemeen doel om behoeftige senioren te voorzien van kwalitatieve zorg en daarnaast om de senioren een betere levensstandaard te geven (S. Renfrum & J. Gizkus, persoonlijke communicatie, 9 december 2020).

Dhr. S. Soeropawiro (persoonlijke communicatie, 14 december 2020) gaf als motief aan dat PPS een noodzakelijkheid is voor de overheid, omdat de overheid nu een “een terugtrekkende overheid” is waarbij de werkzaamheden door de private sector zelf gedaan worden onder toezicht van de overheid (S. Soeropawiro, persoonlijke communicatie, 14 december 2020).

Motieven van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) voor de PPS

De EBGS heeft de volgend motieven verwoord:

Mevr. G. Glunder (persoonlijke communicatie, 29 december 2020) gaf aan dat onder andere om van elkaar te kunnen leren een motief is om een samenwerking aan te gaan met de overheid. Hierdoor kan Huize Albertine ook een nieuwe zienswijze opdoen (G. Glunder, persoonlijke communicatie, 29 december 2020).

Mevr. P. Pinas (persoonlijke communicatie, 2 januari 2021) gaf aan dat de motieven waarom de Diaconie een PPS aan zou gaan met de overheid onder andere is om gebruik te maken van de overheidsfaciliteiten (zoals Covab-trainingen) om het zorgpersoneel van de diaconie te trainen. Daarnaast de mogelijkheid om bouwprojecten voor de bejaardentehuizen te kunnen indienen voor een financiering vanuit de overheid. Mevr. P. Pinas (persoonlijke communicatie, 2 januari 2021) zou tot slot ook een PPS met de overheid aangaan voor werkgelegenheid in de overheidszorginstellingen voor de werkzoekenden die aangemeld zijn bij de AMD/Diaconie (P. Pinas, persoonlijke communicatie, 2 januari 2021).

Dhr. D. Peerwijk (persoonlijke communicatie, 5 januari 2021) gaf aan dat de motieven waarom de EBGS een PPS aan zou gaan is onder andere om de kwaliteit te verbeteren. De samenwerking kan een voordeel zijn voor de organisatie en ook puur om het feit dat ze het als organisatie niet alleen aankunnen (D. Peerwijk, persoonlijke communicatie, 5 januari 2021).

Huidige Publiek-Private Samenwerkingen op het gebied van Ouderenzorg

Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus (persoonlijke communicatie, 9 december 2020) gaven aan dat er op dit moment een samenwerking is met Huize Albertine, waarbij er een contract is getekend met voornoemd bejaardeninstelling. Het ministerie betaalt voor de zorg van de behoeftige senioren bij Huize Albertine. Hierdoor kan het Ministerie van SoZaVo ook altijd een beroep doen op Huize Albertine om waar nodig seniorenburgers uit de samenleving te accommoderen. Verder gaven de respondenten ook aan dat zij door middel van subsidies samenwerken met de meeste bejaardentehuizen in Suriname (S. Renfrum & J. Gizkus, persoonlijke communicatie, 9 december 2020).

Dhr. S. Soeropawiro, (persoonlijke communicatie, 14 december 2020) gaf aan dat er wordt samengewerkt op het gebied van bezoldiging van de geestelijken. De geestelijken worden betaald, zodat zij op hun beurt hun taken beter kunnen vervullen op het gebied van geestelijke begeleiding voor de senioren in de bejaardentehuizen. Daarnaast ondersteunt het Ministerie van BIZA de projecten voor jongeren en vrouwen, die door religieuze organisatie worden uitgevoerd (S. Soeropawiro, persoonlijke communicatie, 14 december 2020).

Mevr. G. Glunder (persoonlijke communicatie, 29 december 2020) gaf aan dat er geen sprake is van een Publiek-Private Samenwerking, omdat de huidige samenwerkingen volgens Mevr. G. Glunder niet voldoen aan alle elementen van de definitie. Voorts gaf Mevr. G. Glunder (persoonlijke communicatie, 29 december 2020) aan dat de samenwerking met de overheid wel op andere manieren plaatsvindt. Door bijvoorbeeld de samenwerking met het Ministerie van SoZaVo, waarbij zij voor 31 bedden betaalt. Hierdoor kunnen zij 31 senioren plaatsen in Huize Albertine. Met het Ministerie van Financiën wordt er ook samengewerkt, omdat de bejaardentehuizen voor de financiële overmakingen bij hen terecht moeten zijn. Er wordt ook samengewerkt met het Ministerie van Volksgezondheid, welke belast is met alles dat te maken heeft met welke zorg dan ook (G. Glunder, persoonlijke communicatie, 29 december 2020).

Mevr. P. Pinas (persoonlijke communicatie, 2 januari 2021) gaf aan dat er momenteel geen samenwerking is tussen de Diaconie en de overheid. Mevr. P. Pinas gaf aan dat er, echter, wel een samenwerking is tussen Huize Albertine en de overheid waarbij er via het Ministerie SoZaVo cliënten geplaatst worden in het tehuis, omdat de huur van cliënten door de overheid wordt betaald (P. Pinas, persoonlijke communicatie, 2 januari 2021).

Dhr. D. Peerwijk (persoonlijke communicatie, 5 januari 2021) gaf aan dat er op dit moment geen Publiek-Private Samenwerking gaande is met de overheid. Wel heeft de EBGs een contract met de overheid, in het bijzonder het Ministerie van SoZaVo, waarbij zij betaalt voor een aantal bedden in Huize Albertine. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat er vanuit de overheid ook seniorenburgers naar Huize Albertine toegestuurd worden. Verder wordt het zorgpersoneel voor de ouderenzorg vanuit SoZaVo uitgeleend aan Huize Francis in Nickerie (D. Peerwijk, persoonlijke communicatie, 5 januari 2021).

Knelpunten van Publiek-Private Samenwerkingen

Tijdens het empirisch onderzoek is er nagegaan welke knelpunten zich voordoen tijdens een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg

Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus (persoonlijke communicatie, 9 december 2020) gaven aan dat de knelpunten die er kunnen ontstaan bij de PPS met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk, het feit is dat de bejaardentehuizen niet altijd meewerken om senioren te plaatsen die worden doorgestuurd vanuit het Ministerie van SoZaVo. Daarnaast blijkt vaak dat een groot deel van het personeel van de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk, niet capabel zijn om de seniorenburgers te verzorgen. De vorming van hun personeel laat veel te wensen over. Factoren zoals de drang naar geld, oftewel subsidies vanuit de overheid, en sociale voorzieningen zoals kleding en beveiliging zorgen ook voor problemen volgens de respondenten (S. Renfrum & J. Gizkus, persoonlijke communicatie, 9 december 2020).

Dhr. S. Soeropawiro (persoonlijke communicatie, 14 december 2020) gaf aan dat het niet beschikken over een goede administratie met als gevolg vele misstanden een knelpunt is. Bij sommige religieuze organisaties komt het zelfs voor dat er geen zicht is in het aantal geestelijken die er werken (S. Soeropawiro, persoonlijke communicatie, 14 december 2020).

Mevr. G. Glunder (persoonlijke communicatie, 29 december 2020) gaf aan dat het laat uitbetalen door de overheid een knelpunt vormt. Dit is aangegeven vanwege het feit dat de overheid vaker een betalingsachterstand van 2/3 maanden heeft (G. Glunder, persoonlijke communicatie, 29 december 2020).

Mevr. P. Pinas (persoonlijke communicatie, 2 januari 2021) gaf aan dat het laat uitbetalen door de overheid ook een knelpunt is. De overheid komt volgens Mevr. P. Pinas haar betalingsplicht niet op tijd na (P. Pinas, persoonlijke communicatie, 2 januari 2021).

Dhr. D. Peerwijk (persoonlijke communicatie, 5 januari 2021) gaf aan dat er geen duidelijk overleg is tussen de EBGs-bejaardentehuizen en de overheid. Verder gaf Dhr. D. Peerwijk aan dat de overheid de gemaakte afspraken op het gebied van financiën laat nakomt (D. Peerwijk, persoonlijke communicatie, 5 januari 2021).

Te treffen beleidsmaatregelen als oplossing

Tijdens het empirisch onderzoek is er nagegaan welke beleidsmaatregelen getroffen moeten worden om deze knelpunten op te lossen.

Volgens Mevr. S. Renfrum & Dhr. J. Gizkus (persoonlijke communicatie, 9 december 2020), zullen ten eerste, kwalitatieve trainingen verzorgd moeten worden vanuit de afdeling Opleiding en Vorming aan het personeel uit de ouderenzorg van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk. Ten tweede zullen subsidies en materiële dienstverlening aan de bejaardentehuizen gegeven moeten worden. Ten derde dient er sociale begeleiding te zijn vanuit SoZaVo naar de bejaardentehuizen toe (S. Renfrum & J. Gizkus, persoonlijke communicatie, 9 december 2020).

Dhr. S. Soeropawiro geeft aan dat (persoonlijke communicatie, 14 december 2020) is een mogelijke oplossing het institutioneel versterken van de administratie van de religieuze organisaties door het in dienst nemen van voltijdse mensen hiervoor (S. Soeropawiro, persoonlijke communicatie, 14 december 2020).

Volgens Mevr. G. Glunder (persoonlijke communicatie, 29 december 2020) kan er door het leggen van contacten tussen de desbetreffende ministeries procedures sneller verlopen. Mevr. G. Glunder (persoonlijke communicatie, 29 december 2020) gaf verder aan dat de overheid daarnaast bij de jaarbegroting een vast bedrag hierin zou kunnen opnemen voor Huize Albertine. Hierdoor kan Huize Albertine sneller aanspraak maken op haar financiële middelen, daar het al vrijgemaakt is op de jaarbegroting (G. Glunder, persoonlijke communicatie, 29 december 2020).

Mevr. P. Pinas (persoonlijke communicatie, 2 januari 2021) gaf aan dat de maatregelen die getroffen kunnen worden om dit op te lossen, zijn het aan tafel komen van beide partijen waarbij

er duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over deze samenwerking (P. Pinas, persoonlijke communicatie, 2 januari 2021).

Volgens Dhr. D. Peerwijk (persoonlijke communicatie, 5 januari 2021) is een mogelijke oplossingen een structurele samenwerking waarbij er een structureel overleg moeten komen tussen de overheid en de EBGs-bejaardentehuizen, waar er van tijd tot tijd meetings zijn met een afgevaardigde commissie vanuit de overheid. Verder gaf Dhr. D. Peerwijk aan dat de overheid zich moet houden aan de gemaakte afspraken. Hierbij worden de financiële afspraken bedoeld waarbij de overheid de subsidies op tijd stort (D. Peerwijk, persoonlijke communicatie, 5 januari 2021).

Analyse

De analyse zal worden verricht met de volgende aandachtspunten zoals aangegeven in de laatste paragrafen van hoofdstuk 1, 2 en de kernelementen van de interviews:

- Seniorenbeleid
- Publiek-Private Samenwerking
- Huidige Publiek-Private Samenwerkingen op het gebied van Ouderenzorg
- Knelpunten van Publiek-Private Samenwerkingen
- Te treffen beleidsmaatregelen als oplossing

Seniorenbeleid

Zoals is aangegeven door de agenda *Madrid Internationaal Plan of Action on Aging* (2002) van de Verenigde Naties is seniorenbeleid het beleid dat betrekking heeft op de senioren. Dit beleid komt tot uiting in verschillende vormen die als einddoel hebben om de leefomstandigheden van de senioren te verbeteren. Uit de verkregen resultaten van het empirisch onderzoek is gebleken dat de overheid op het gebied van seniorenbeleid in het land nog veel te wensen over laat. Dit, omdat er geen duidelijke wetgeving en beleidsproducten door de overheid zijn gemaakt die als specifiek doel hebben de leefomstandigheden van de senioren te verbeteren.

Publiek-Private Samenwerking

De definitie van een PPS

Volgens Wolting (2006) is een PPS een samenwerkingsverband waarbij publieke en private partijen met behoud van eigen identiteit en verantwoordelijkheid, een project realiseren op basis van een heldere taak en risicoverdeling (Wolting, 2006, p. 14). Uit de resultaten van het empirisch onderzoek is gebleken dat niet alle respondenten een goed beeld hadden van wat een Publiek-Private Samenwerking precies inhield. De respondenten afkomstig uit de EBGs-organisatie wisten pas na uitleg van de onderzoeker wat een PPS precies inhield, terwijl de respondenten afkomstig van de ministeries van SoZaVo en BIZA vanuit de andere kant enigszins wel wisten wat dit inhield.

Uit de resultaten van het onderzoek is verder ook gebleken dat de elementen van een PPS volgens Bult-Spiering (2005, p. 18) zoals een of meer publieke actoren, een of meer private actoren, een samenwerking en een organisatorisch verband voorkomen in de Publiek-Private Samenwerkingen tussen de overheid en de EBGs-organisatie.

Zoals is aangegeven door Bult-Spiering (2005, p. 18) dat een PPS voorwaarden oftewel condities heeft voor het tot stand komen van interactie en daadwerkelijke samenwerking in een PPS. Uit de verkregen resultaten is gebleken dat de voorwaarden vanuit de EBGs-organisatie en de ministeries meer geplaatst kunnen worden onder het gericht zijn op het bereiken van een synergie of meerwaarde, en het dienen van zowel maatschappelijke als bedrijfseconomische belangen.

De vormen van een PPS

Vanuit de theorie van verschillende wetenschappers kan er worden geconstateerd dat PPS voor de overheid in twee hoofdvormen kan worden verdeeld, namelijk het concessiemodel en het alliantie model. Uit de verkregen resultaten is gebleken dat beide hoofdvormen van PPS worden gebruikt door het Ministerie van SoZaVo en het Ministerie van BIZA. Dit gebeurt, omdat beide hoofdvormen op verschillende manieren worden ingezet bij de samenwerkingen van de overheid en de EBGs.

De motieven van de publieke en private sector die leiden tot een PPS

Hoogerwerf en Herweijer (2008, pp. 303-304) geven aan dat aan de kant van de overheid er drie motieven zijn die ervoor zorgen dat zij willen overstappen naar een samenwerking om een bepaald

probleem op te lossen. Het bereiken van een medewerking aan beleid, het doorbreken van een patstelling en ontoereikende hulpbronnen zijn de drie motieven aan de zijde van de overheid. Uit de resultaten van het empirisch onderzoek is gebleken dat het doorbreken van een patstelling de voornaamste reden is voor de overheid om over te gaan tot een samenwerking. Onder het doorbreken van een patstelling wordt verstaan dat de overheid bijvoorbeeld ingrijpt als het particulier initiatief tekortschiet om bepaalde doelen te bereiken.

Los van de overheid heeft de EBGs ook motieven die ervoor zorgen dat zij een PPS willen aangaan met de overheid. De motieven voor de private actoren zijn volgens Hoogerwerf en Herweijer (2008, pp. 305-306) invloed op het overheidsbeleid, bereiken van eigen doelstellingen en het verwerven van publieke hulpbronnen. Uit het empirisch onderzoek is naar voren gekomen dat het verwerven van publieke hulpbronnen en het bereiken van eigen doelstellingen de motieven zijn voor de EBGs om een samenwerking aan te gaan. Onder het verwerven van publieke hulpbronnen wordt verstaan dat van de overheid een financiële tegemoetkoming wordt verwacht in de vorm van een subsidie. Deze subsidies kunnen gebruikt worden om de bouwprojecten van de bejaardentehuizen te financieren waardoor er dan meer faciliteiten bij komen die dan bijdragen aan verhoging van de kwaliteit van de ouderenzorg in de bejaardentehuizen. Onder het bereiken van eigen doelstellingen kan bijvoorbeeld worden geplaatst het willen verhogen van de kwaliteit van de ouderenzorg als doelstelling van de EBGs. Dit kan gerealiseerd worden door middel van trainingen vanuit de overheid aan het zorgpersoneel.

Huidige Publiek-Private Samenwerkingen op het gebied van Ouderenzorg

De huidige PPS op het gebied van ouderenzorg tussen de overheid en de EBGs-organisatie vindt meer plaats op het gebied van financiën. Bijvoorbeeld de bezoldigingen van de geestelijken in de religieuze organisaties, waardoor zij beter hun taak kunnen uitvoeren op het gebied van geestelijke begeleiding voor de senioren in de bejaardentehuizen. Verder is het contract met het EBGs bejaardentehuis Huize Albertine een PPS, waarbij het Ministerie van SoZaVo betaalt voor 31 zorgbedden in het tehuis en zij daarvoor in ruil 31 seniorenburgers in het bejaardentehuis mogen plaatsen. Dit kan volgens de uitgelegde elementen van Bult-Spiering (2005, p. 18) in een PPS geplaatst worden want de elementen zoals een samenwerking, het realiseren van een onderling

overeengekomen doelstelling en als laatst de inbreng van middelen komen voor in de samenwerking.

Knelpunten van Publiek-Private Samenwerkingen

Er zijn knelpunten in de huidige PPS op het gebied van ouderenzorg tussen de overheid en de EBGs-organisatie. Deze knelpunten vanuit de EBGs-organisatie hebben voor een groot deel betrekking op de financiële afspraken die de overheid vaak te laat nakomt. Daarnaast is ook de gebrekkige communicatie vanuit de overheid naar de EBGs-organisatie toe een ander knelpunt in de PPS. Vanuit de overheidszijde is de drang naar geld (subsidies) vanuit de EBGs-bejaardentehuizen en daarna de sociale voorzieningen, zoals kleding en beveiliging bijvoorbeeld een knelpunt in de samenwerking. Tot slot is het feit dat er onvoldoende gekwalificeerd zorgpersoneel te werk is gesteld in de bejaardentehuizen van de EBGs-organisatie, ook een knelpunt. Als gevolg hiervan ontberen de seniorenburgers die daar verblijven kwalitatieve ouderenzorg.

Te treffen beleidsmaatregelen als oplossing

De te treffen maatregelen, om deze knelpunten op te lossen vanuit de EBGs-organisatie, zijn een structurele samenwerking waarbij er een structureel overleg moeten komen tussen de overheid en de EBGs-bejaardentehuizen waar er van tijd tot tijd meetings zijn met een afgevaardigde commissie vanuit de overheid. Hierdoor kunnen er bij de meetings duidelijke afspraken gemaakt worden op het gebied van financiën. Vanuit de overheid zijn de beleidsmaatregelen die getroffen kunnen worden het verzorgen van kwalitatieve trainingen vanuit de afdeling Opleiding en Vorming van het Ministerie van SoZaVo voor het zorgpersoneel van de EBGs-bejaardentehuizen. Verder het geven van subsidies en materiële dienstverlening, en tot slot de sociale begeleiding vanuit SoZaVo naar de EBGs-bejaardentehuizen toe.

Conclusie

In dit onderzoek is gepoogd antwoord te geven op de probleemstelling die luidde: Hoe kan Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid versterken?

Uit het onderzoek zijn de volgende conclusies geformuleerd:

Het is gebleken dat de overheid vanwege de verslechterde economische situatie in het land hun financiële verplichtingen naar de EBGS-bejaardentehuizen toe vaak te laat nakomen. Hierdoor kunnen de tehuizen moeizaam draaiende gehouden worden.

Verder is er ook gebleken dat de EBGS-bejaardentehuizen, onvoldoende gekwalificeerd zorgpersoneel hebben waardoor ze geen kwalitatieve ouderenzorg kunnen leveren.

Tenslotte is er ook gebleken dat er een afwezigheid is van een duidelijke communicatiestructuur tussen de overheid en de EBGS-bejaardentehuizen.

Beide partijen zijn bereid om een publiek-private samenwerking aan te gaan volgens het alliantie model waarbij de overheid zich houdt aan de conditie dat de samenwerking gevrijwaard is van corruptie waarbij individuen persoonlijk van profiteren. En de EBGS-organisatie zich houdt aan de conditie waarbij hun bejaardentehuizen voldoen aan de eisen van het Bureau Standaarden van SoZaVo. Tijdens deze samenwerking zal de overheid samenwerken met de EBGS-bejaardentehuizen aan het effectief uitvoeren van de ouderenzorg in de EBGS-bejaardentehuizen. Door middel van het samen organiseren van workshops van tijd tot tijd voor het zorgpersoneel van de EBGS-bejaardentehuizen. En daarnaast ook door middel van sociale begeleiding vanuit SoZaVo naar de EBGS-bejaardentehuizen toe.

Aanbeveling

Naar aanleiding van de conclusies zijn de volgende aanbeveling geformuleerd:

1 Het aangaan van een PPS die betrekking heeft op het formuleren van overheidsbeleid

De overheid kan een PPS aangaan met de EBGs waarbij er een speciale commissie wordt samengesteld waarin de overheid in het bijzonder het onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijk Werk van het Ministerie van SoZaVo en de EBGs-organisatie zitting hebben, met als doel de problemen binnen de ouderenzorg in Suriname aan te kaarten en op te lossen. De overheid krijgt dankzij deze PPS dan informatie die onbekend is bij de beleidsmakers waardoor er meer inzicht wordt verkregen in de problemen die plaats vinden binnen de ouderenzorg van Suriname. De samenwerking tussen de overheid en de EBGs-organisatie zal dus ten eerste ervoor zorgen dat informatie die bij de overheid onbekend was over de problemen binnen de ouderenzorg nu bekend worden waardoor het beleid dat geïmplementeerd zal worden dan specifiek erop gericht zal zijn. Ook kan de overheid middels PPS de kennis en expertise van de EBGs-organisatie gebruiken tijdens het formuleren van beleid. Daarnaast kan de EBGs-organisatie dankzij deze PPS ook invloed hebben op het overheidsbeleid. De inbreng van kennis en expertise van de EBGs tezamen met de kennis en expertise die de overheid reeds heeft zal dan een bijdrage moeten leveren aan het formuleren van effectief beleid die de problemen binnen de ouderenzorg van Suriname kunnen oplossen.

2 Het aangaan van een PPS die betrekking heeft op het verhogen van de kwaliteit van de ouderenzorg

Aangezien het kwaliteitsniveau van het huidig zorgpersoneel in de EBGs-bejaardentehuizen volgens het Ministerie van SoZaVo veel te wensen over laat kan de overheid, in het bijzonder de afdeling Opleiding en Vorming van het Ministerie van SoZaVo, een PPS aangaan met de EBGs waarbij er verschillende trainingen verzorgd kunnen worden aan het zorgpersoneel van de EBGs-bejaardentehuizen, zodat zij uiteindelijk gekwalificeerd is om kwalitatieve ouderenzorg in de EBGs-bejaardentehuizen te bieden. Daarnaast kan zo een PPS ook inhouden het bouwen, verbouwen en onderhouden van EBGs-bejaardentehuizen. Waardoor dan niet alleen de kwaliteitsniveau van het EBGs zorgpersoneel verhoogd wordt maar ook de kwaliteit van de EBGs gebouwen waarin de ouderenzorg plaats vindt.

3 Het opzetten van een overlegstructuur en monitoring PPS

Er moet een sterk overlegorgaan in het leven geroepen worden die regelmatig bijeenkomt. In dit overlegorgaan moeten vertegenwoordigers zitting nemen afkomstig uit de overheid en de EBGs-organisatie. Het overlegorgaan zal twee kerntaken hebben waaraan er invulling gegeven moet worden. De eerste kerntaak is om verder te brainstormen hoe de huidige samenwerking verbeterd kan worden. De tweede kerntaak dient voor tussentijdse evaluaties op regelmatige basis. Tijdens deze tussentijdse evaluaties moet er gekeken worden naar de resultaten van de Publiek-Private Samenwerkingen die zijn uitgewerkt in de voorgaande aanbevelingen en op basis daarvan moet gekeken worden als deze samenwerkingen gecontinueerd zullen worden.

Gov.sr. .Ministerie van Sociale Zaken en Volks huisvesting. Geraadpleegd

op 16 september 2020 van <http://socialaffairs.gov.sr/directoraten/directoraat-volkshuisvesting/onderdirectoraat-kategoriaal-maatschappelijk-werk/>

Gov.sr. .Ministerie van binnenlandse zaken. Geraadpleegd op

20 september 2020, van <http://homeaffairs.gov.sr/>

Gov.sr. .Ministerie van binnenlandse zaken. Geraadpleegd op

21 september 2020, van <http://homeaffairs.gov.sr/directoraten/directoraat-binnenlandse-zaken/>

Hoever, A. (2020, 19 februari). Seminar legt falend toezicht in ouderenzorg bloot.

Geraadpleegd op 8 Augustus 2020, van [Lees meer:](#)

[Falend toezicht in ouderenzorg - DWTonline.com http://www.dwtonline.com/laatste-nieuws/2020/02/19/seminar-legt-falend-toezicht-in-ouderenzorg-bloot/#ixzz6ZTjfY7bN](http://www.dwtonline.com/laatste-nieuws/2020/02/19/seminar-legt-falend-toezicht-in-ouderenzorg-bloot/#ixzz6ZTjfY7bN)

Hoogerwerf, A., & Herweijer, M. (2008). *Overheidsbeleid: een inleiding in de beleidswetenschap, 8ste druk*, uitgeverij Alphen aan den Rijn.

Huize Ashiana.org,. over ons. Geraadpleegd op 5 Augustus 2020

van <http://huizeashiana.org/node/1>

Klijn, E-H., & van Twist, M.J.W. (2007). *Publiek-Private Samenwerking in Nederland*.

Boom, Meppel. Geraadpleegd op 20 September 2020, van <http://hdl.handle.net/1765/11546>

Krenn J. (2009). *Publiek-Private Samenwerking voor een duurzaam energieproject?*.

Erasmus universiteit Rotterdam.

Oosten, W. (2009). *Inleiding bestuurskunde, vijfde druk*, Den Haag; Boom Juridische uitgevers

Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing Government: how the entrepreneurial spirit*

is transforming the public sector. New York: Addison- Wesley

Rongen, T.P.J (2017) *De ontwikkelingswensen bij PPS en de praktijk; Een etnografisch onderzoek over de verhouding tussen de twee ontwikkelingswensen legitimiteit en objectiviteit wat betreft PPS bij de lokale overheid in de sportsector*. Geraadpleegd op 5 oktober 2020, van [Scriptie Tomas Rongen De ontwikkelingswensen bij PPS en de praktijk.pdf](#)

Schotsberg (1996, 15 November) *Huize Albertine*, EBGs Kerkbode ,jaargang 1996.

Geraadpleegd op 28 augustus 2020.

Sinjeur (z.d) wat is particuliere ouderenzorg?. Geraadpleegd op 27 oktober 2020 van <https://www.sinjeur.nl/particuliere-ouderenzorg-wat-is-dat/>

Small, R. (2004, 27 april). *Huize Francis*. Geraadpleegd op 28 juli 2020,

van <https://www.nickerie.net/Bejaardetehuizen/Huize-Francis/Huize-Francis.htm>

Staats ontwerpbegroting (2019), Staats ontwerpbegroting van 2019. Geraadpleegd op 18

oktober 2020, van

https://www.dna.sr/media/234391/ONTWERP_STAATSBEGROTING_2019.pdf

Van Thiel, S. (2015). *Bestuurskundig Onderzoek, een methodologische inleiding*,

3 e herziende druk, uitgeverij Coutinho.

Verenigde Naties (1982) *Madrid Internationaal Plan of Action on Aging*. Geraadpleegd

op 25 september 2020, van

https://www.un.org/en/events/pastevents/pdfs/Madrid_plan.pdf

Vyent (2000, 20 juli) *De unit* , EBGs Kerkbode ,jaargang 2000. Geraadpleegd op

17 december 2020.

Wet van 15 november 2017, tot vaststelling van 12-DE afdeling van de begroting van uitgaven

en ontvangsten voor het dienstjaar 2017 betreffende het ministerie van Sociale Zaken en

Volkshuisvesting. Staatblad No 106, 2017

Wet van 9 januari 2014, houdende regels inzake het exploiteren van instellingen voor opvang

van personen. (wet opvanginstellingen) Staatblad No7,2014

Wolting, B. (2006). *PPS en gebiedsontwikkeling*, uitgeverij Sdu bv.

Zusterjansen (z.d.). Ouderenzorg. Geraadpleegd op 20 oktober 2020 van

<https://www.zusterjansen.nl/zorgkompas/hulp-en-thuiszorg/ouderenzorg/>

Bijlage I Lijst met respondenten

No	Instantie	Naam	Functie	Datum Interview
1	Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting	Mevr. Sarah-Eve Renfrum MSc Dhr. Jimmy Gizkus	Beleidsmedewerker Diensthofd counsel and coaching	9 December 2020
2	Ministerie van Binnenlandse Zaken	Dhr. Stanley Soeropawiro MSc	Afdelingshoofd Religieuze Aangelegenheden / Beleidsadviseur	14 December 2020
3	Huize Albertine Bejaarden Centrum	Mevr. Gwen Glunder	Directeur Huize Albertine	29 December 2020
4	Diaconie der EBGs	Mevr. Petra Pinas	Hoofd Diaconie der EBGs	2 Januari 2021
5	Evangelische Broedergemeente Suriname	Dhr. Desiré Peerwijk	Preases/Voorzitter van het provinciaal bestuur	5 Januari 2021

Bijlage II Interviewhandleiding beleidsmedewerker SoZaVo

Introductie

Ik heet Andy Pansa en ik ben een student van de studie richting “Public Administration” van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Ik ben nu in de afrondingsfase van mijn studie waarbij ik een thesis moet schrijven. Mijn thesis heeft als doel om te kijken hoe Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broedergemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken

Voordat ik begin met mijn vragen wil ik meteen vragen als u er moeite mee heeft als de interview opgenomen wordt.

Vragen lijst:

1. Wat is uw functie binnen het ministerie van Sociale Zaken en Volhuisvesting?
2. Hoeveel jaren bent u al werkzaam op het ministerie van Sociale Zaken en Volhuisvesting?
3. Wat doet het Onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijk Werk ?
4. A. Hoe ziet het beleid met betrekking tot de ouderenzorg van het ministerie van Sociale Zaken en Volhuisvesting eruit? B. Hoe ziet de relatie met de ouderenzorg beleid van het EBGS eruit?
5. Wat vindt u van een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg?
6. Met welke motieven zou het ministerie van Sociale Zaken en Volhuisvesting (SoZaVo) een Publiek-Private Samenwerkingen aan gaan?
7. Hoe zou het ministerie van SoZaVo Publiek-Private Samenwerkingen aangaan met bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk om de ouderenzorg in het land te verhogen?
8. Aan welke voorwaarden zouden de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk moeten voldoen om een PPS aan te kunnen gaan?
9. Welke van de twee hoofdvormen van PPS past het best bij de samenwerking met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk het concessie model of het alliantie model?
10. Op welke wijze wordt er nu door middel van PPS samengewerkt met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk ?
11. Welke knelpunten zouden er kunnen ontstaan bij de Publiek-Private Samenwerkingen met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk ?

12. Welke factoren zorgen voor problemen bij de Publiek-Private Samenwerkingen met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk ?
13. Welke beleidsmaatregelen zullen er worden getroffen om ze op te lossen ?
14. Welke PPS zijn tot nu toe aan gegaan met de bejaardentehuizen van de EBGs?
15. Welke resultaten zijn tot nu toe behaald dankzij de PPS met de bejaardentehuizen van de EBGs?
16. Heeft u nog wat erbij te voegen ?

Slot

Ik wil u hierbij hartelijk bedanken dat u mee heeft willen participeren in mijn onderzoek. Ik dank u voor uw tijd. U krijgt nu de gelegenheid om te reageren op mijn interview. Als ik nog met wat vragen zit bij het verwerken van mijn interview zou ik dan via de mail of op WhatsApp een reactie van u kunnen krijgen?

Bijlage III Interviewhandleiding Afdelingshoofd BIZA

Introductie

Ik heet Andy Pansa en ik ben een student van de studie richting “Public Administration” van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Ik ben nu in de afrondingsfase van mijn studie waarbij ik een thesis moet schrijven. Mijn thesis heeft als doel om te kijken hoe Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broedergemeente Suriname(EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken

Voordat ik begin met mijn vragen wil ik meteen vragen als u er moeite mee heeft als de interview opgenomen wordt.

Vragenlijst:

1. Wat is uw functie binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken?
2. Hoeveel jaren bent u al werkzaam op het ministerie van Binnenlandse Zaken?
3. Wat doet de afdeling Religieuze Aangelegenheden?
4. Worden de religieuze organisaties door de overheid gerekend tot particuliere organisaties zonder winstoogmerk?
5. Wat is de relatie van de afdeling, tot Religieuze Organisaties die zich bezighouden met ouderenzorg? b. Hoe wordt er samengewerkt?
6. Is PPS een mogelijkheid om de samenwerking te verbeteren? Hoe zou die samenwerking eruit moeten zien?
7. Aan welke voorwaarden zouden de religieuze organisaties moeten voldoen om een PPS aan te kunnen gaan?
8. Welke van de twee hoofdvormen van PPS zou het best passen bij de samenwerking met Religieuze Organisaties die zich bezighouden met ouderenzorg het concessie model of het alliantie model?
9. Op welke wijze wordt er nu door middel van PPS samengewerkt met de religieuze organisaties?
10. Welke knelpunten doen zich meestal voor bij een PPS met een religieuze organisatie?
11. Wat zullen de mogelijke oplossingen zijn voor zulke knelpunten?
12. Welke resultaten zijn tot nu toe behaald dankzij de PPS met Religieuze Organisaties die zich bezighouden met ouderenzorg?
13. Heeft u nog wat erbij te voegen ?

Slot

Ik wil u hierbij hartelijk bedanken dat u mee heeft willen participeren in mijn onderzoek. Ik dank u voor uw tijd. U krijgt nu de gelegenheid om te reageren op mijn interview. Als ik nog met wat vragen zit bij het verwerken van mijn interview zou ik dan via de mail of op WhatsApp een reactie van u kunnen krijgen?

Bijlage IV Interviewhandleiding Directeur Huize Albertine Bejaarden Centrum

Introductie

Ik heet Andy Pansa en ik ben een student van de studie richting “Public Administration” van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Ik ben nu in de afrondingsfase van mijn studie waarbij ik een thesis moet schrijven. Mijn thesis heeft als doel om te kijken hoe Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broedergemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken

Voordat ik begin met mijn vragen wil ik meteen vragen als u er moeite mee heeft als de interview opgenomen wordt.

Vragenlijst:

1. Wat is uw functie binnen Huize Albertine Bejaarden Centrum?
2. Hoeveel jaren bent u al werkzaam binnen Huize Albertine Bejaarden Centrum?
3. Tot in welke mate heeft de Evangelische Broedergemeente Suriname invloed op het beleid van Huize Albertine Bejaarden Centrum?
4. Hoe is de huidige samenwerking tussen de overheid en Huize Albertine gestructureerd?
5. Wat vindt u van een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg? Nu daar u weet wat een Publiek-Private Samenwerking precies inhoud.
6. Zou er dan gezegd kunnen worden dat er sprake is van een Publiek-Private Samenwerking tussen de overheid en Huize Albertine Bejaarden Centrum ? Hoe is het tot stand gekomen?
7. Aan welke voorwaarden moest huize Albertine voldoen om aanspraak te maken op een Publiek-Private Samenwerking met de overheid?
8. Met welke motieven is Huize Albertine Bejaarden Centrum de Publiek-Private Samenwerkingen aan gegaan?
9. Welke knelpunten zijn er bij de Publiek-Private Samenwerking tussen Huize Albertine Bejaarden centrum en de overheid?
10. Welke maatregelen zullen er getroffen worden om ze op te lossen?
11. Heeft Huize Albertine Bejaarden Centrum hun gestelde doelen met betrekking tot de Publiek-Private Samenwerkingen met de overheid in de afgelopen 5 jaar bereikt? Zo ja welke zijn die?
12. Heeft u nog wat toe te voegen ?

Slot

Ik wil u hierbij hartelijk bedanken dat u mee heeft willen participeren in mijn onderzoek. Ik dank u voor uw tijd. U krijgt nu de gelegenheid om te reageren op mijn interview. Als ik nog met wat vragen zit bij het verwerken van mijn interview zou ik dan via de mail of op WhatsApp een reactie van u kunnen krijgen?

Bijlage V Interviewhandleiding Hoofd van Diaconie der EBGs

Introductie

Ik heet Andy Pansa en ik ben een student van de studie richting “Public Administration” van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Ik ben nu in de afrondingsfase van mijn studie waarbij ik een thesis moet schrijven. Mijn thesis heeft als doel om te kijken hoe Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broedergemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken

Voordat ik begin met mijn vragen wil ik meteen vragen als u er moeite mee heeft als de interview opgenomen wordt.

Vragenlijst:

1. Wat is uw functie binnen de Diaconie van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname?
2. Hoeveel jaren bent u al werkzaam binnen de Evangelische Broedergemeente Suriname?
3. Wat doet de diaconie van de Evangelische Broedergemeente Suriname met betrekking tot de ouderenzorg?
4. Wat vindt u van een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg?
5. Met welke motieven zou de diaconie een Publiek-Private Samenwerkingen aan gaan?
6. Aan welke voorwaarden zou de overheid moeten voldoen om een PPS aan te kunnen gaan met de diaconie?
7. Op welke wijze zou de diaconie een Publiek-Private Samenwerkingen aan kunnen gaan met de overheid om de ouderenzorg in het land te verhogen?
8. Hoe zien de huidige Publiek-Private Samenwerkingen die zijn aangegaan met de overheid eruit?
9. Welke knelpunten zijn er bij de huidige Publiek-Private Samenwerking tussen diaconie en de overheid?
10. Welke maatregelen zullen er getroffen worden om ze op te lossen?
11. Heeft u nog wat erbij te voegen ?

Slot

Ik wil u hierbij hartelijk bedanken dat u mee heeft willen participeren in mijn onderzoek. Ik dank u voor uw tijd. U krijgt nu de gelegenheid om te reageren op mijn interview. Als ik nog met wat vragen zit bij het verwerken van mijn interview zou ik dan via de mail of op WhatsApp een reactie van u kunnen krijgen?

Bijlage VI Interviewhandleiding Preases der EBGs

Introductie

Ik heet Andy Pansa en ik ben een student van de studie richting “Public Administration” van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Ik ben nu in de afrondingsfase van mijn studie waarbij ik een thesis moet schrijven. Mijn thesis heeft als doel om te kijken hoe Publiek-Private Samenwerking de bijdrage van de Evangelische Broedergemeente Suriname (EBGS) aan de ouderenzorg van de Surinaamse overheid kan versterken

Voordat ik begin met mijn vragen wil ik meteen vragen als u er moeite mee heeft als de interview opgenomen wordt.

Vragenlijst:

1. Wat is uw functie binnen de Evangelische Broedergemeente Suriname?
2. Kan de Evangelische Broedergemeente Suriname worden gerekend tot een organisatie van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk ?
3. Hoeveel bejaarden te huizen vallen onder het beheer van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname? Welke zijn die?
4. Welke knelpunten zijn er bij de implementatie van het ouderenzorg beleid van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname?
5. Welke beleidsmaatregelen zijn er getroffen om ze op te lossen?
6. Wat vindt u van een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg?
7. Met welke motieven zou de EBGs een Publiek-Private Samenwerking aangaan met de overheid?
8. Op welke wijze zou de Evangelische Broedergemeente Suriname Publiek-Private Samenwerkingen aan met de overheid om de ouderenzorg in het land te verhogen?
9. Welke voorwaarden worden er gesteld door de EBGs voordat er een PPS wordt aan gegaan met de overheid?
10. Op welke wijze wordt er nu door middel van PPS samengewerkt met de overheid?
11. Welke resultaten zijn tot nu toe behaald dankzij de PPS met de overheid?
12. Op welke wijze zou de PPS met de overheid efficiënter volgens u uitgevoerd kunnen worden?
13. Heeft u nog wat erbij te voegen ?

Slot

Ik wil u hierbij hartelijk bedanken dat u mee heeft willen participeren in mijn onderzoek. Ik dank u voor uw tijd. U krijgt nu de gelegenheid om te reageren op mijn interview. Als ik nog met wat vragen zit bij het verwerken van mijn interview zou ik dan via de mail of op WhatsApp een reactie van u kunnen krijgen?

Bijlage VII Interviewverslag respondenten van SoZaVo

De eerste respondent is een Beleidsmedewerker op het onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijk Werk van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo). De respondent is 2 jaar in dienst van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting. Volgens de respondent houdt het onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijk Werk zich bezig met beleidsgebieden zoals senioren, invalide mensen, kinderen en jongeren. Op de vraag “Hoe ziet het beleid met betrekking tot de ouderenzorg van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting eruit?” gaf de respondent als antwoordt dat SoZaVo verschillende aandachtsgebieden heeft zoals wet en regelgeving, recreatie, Huisvesting, Kwalitatieve zorg en mobiliteit. De respondent gaf daarna ook aan dat ze bejaardentehuizen van de EBGs niet kent. De respondent gaf aan dat Publiek-Private Samenwerkingen (PPS) ook manier van werken voor SoZaVo is. De motieven waarom SoZaVo een PPS zou aangaan is om hun algemene doel om behoeftige senioren te voorzien van kwalitatieve zorg en daarnaast om de senioren een betere levensstandaard te geven.

Vanaf hier komt er een 2^e respondent bij zitten die de functie van Diensthoofd van de afdeling counsel en coaching bekleed en al 2 jaren ondersteuning geeft aan het onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijk Werk. Op de vraag “Hoe zou het ministerie van SoZaVo Publiek-Private Samenwerkingen aangaan met bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk om de ouderenzorg in het land te verhogen?” gaf de 2^e respondent als antwoordt dat het op gebiedt van sociale medische voorzieningen kan omdat de meeste seniorenburgers niet echt een medische zorg hebben. Door middel van hun afdeling opleiding en vorming die kwalitatieve trainingen verzorgt voor de mensen in de bejaarden zorg. Ze kunnen hierdoor ambtenaren die trainingen hebben doorlopen afvaardigen naar de bejaardentehuizen om daar te helpen met de ouderenzorg. Daarnaast kunnen de particuliere organisaties zonder winstoogmerk ook hun mensen sturen naar het afdeling opleiding en vorming voor kwalitatieve trainingen op het gebied van ouderenzorg. En door hulp te bieden op het gebied van logistieke zaken bv nieuwe bedden of een gebouw renoveren. Op de vraag “Aan welke voorwaarden zouden de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk moeten voldoen om een PPS aan te kunnen gaan?” gaf de respondent aan dat de bureau Standaarden van SoZaVo de

standaarden oftewel voorwaarden zet aan welke de bejaardentehuizen moeten voldoen. De respondent gaf wel aan dat de bejaardentehuizen wel ingeschreven moeten zijn bij de Kamer van Koophandel en Fabriek (KKF) als een bejaardentehuis. Op de vraag “Welke van de twee hoofdvormen van PPS past het best bij de samenwerking met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk het concessie model of het alliantie model?” Gaf de respondent aan dat beide hoofdvormen van PPS gangbaar zijn bij de samenwerking met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk . Omdat de mensen bij de concessie model op lang termijn terug komen bij de overheid voor hulp wanneer zij de uitvoerende rol van het project hebben vervuld. Bij de alliantie model waar de overheid (volgens de theorie de gezamenlijke verantwoordelijkheid van beide partijen van belang is voor het bereiken van het gewenste resultaat) samenwerkt bij elke stap met de private partij werd de bejaardentehuis Ashiana aangehaald als voorbeeld. Daar werd er aangegeven om de te voorkomen dat politieke belangen een rol gaan spelen in de bejaardentehuis. De overheid huize Ashiana heeft gemaakt tot een stichting om de objectiviteit te bewaren. Hierdoor kan de overheid door middel van een raad van toezicht samen kijken met de directeur van huize Ashiana hoe ze samen de bejaardentehuis kunnen draaien. Op de vraag “Op welke wijze wordt er nu door middel van PPS samengewerkt met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk ?” gaf respondent aan dat ze een samenwerking hebben met huize Albertine waarbij ze een contract hebben getekend met huize Albertine waarbij ze betalen voor de zorg van de behoeftige senioren bij huize Albertine. Hierdoor kan SoZaVo ook altijd een beroep doen op huize Albertine om nog een paar seniorenburgers uit de samenleving te nemen. Verder gaf de respondent ook aan dat ze door middel van subsidies samenwerken met de meeste bejaardentehuizen in Suriname. De knelpunten die er kunnen ontstaan bij de PPS met de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk zijn het feit dat de bejaardentehuizen niet altijd mee werken om senioren te nemen van SoZaVo in hun bejaardentehuizen. Er komt ook bij kijken dat meeste personeel van de bejaardentehuizen van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk niet capabel zijn om de senioren te verzorgen. De vorming van hun personeel laat veel te wensen over. De factoren die volgens de respondent voor problemen zorgen is het drang naar geldt (subsidies) vanuit de bejaardentehuizen en daarna de sociale voorzieningen zoals kleding en beveiliging bijvoorbeeld. De beleidsmaatregelen die getroffen zullen worden om ze op te lossen zijn 1 Kwalitatieve trainingen verzorgen vanuit de afdeling opleiding en vorming voor de personeel uit de ouderenzorg

van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk. 2 het geven van subsidies en materiele dienst verlening aan de bejaardentehuizen. 3 En als laatst de sociale begeleiding vanuit SoZaVo naar de bejaardentehuizen toe. Op de vraag “Welke PPS zijn tot nu toe aan gegaan met de bejaardentehuizen van de EBGs?” gaf de respondent als antwoordt dat ze tot nu alleen dat van de contract met huize Albertine gaande hebben. Dit heeft dan als resultaat dat SoZaVo senioren mag sturen naar huize Albertine om opgenomen te worden m.u.v. senioren die dementeren.

Bijlage VIII Interviewverslag respondent van BIZA

De respondent is een Beleidsadviseur tevens hoofd van de afdeling Religieuze Aangelegenheden van het ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa). De respondent is al 23 jaren in dienst van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Volgens de respondent houdt de afdeling zich bezig met alles dat te maken heeft met religie in Suriname daarmee bedoelt de respondent onder andere de gebedshuizen, de religieuze huwelijks ambtenaren etc. De respondent gaf ook aan dat de religieuze organisaties worden gerekend tot de religious based organisation die ook deel zijn van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk. Op de vraag “a Wat is de relatie van de afdeling, tot Religieuze Organisaties die zich bezighouden met ouderenzorg? b. Hoe wordt er samengewerkt?” gaf de respondent aan dat er wel een relatie is maar niet op het gebied van ouderenzorg er is meer een samenwerking op het gebied van de bezoldiging van de geestelijke van religieuze organisaties door BiZa. De respondent gaf aan dat Publiek-Private Samenwerking (PPS) een noodzakelijkheid is voor de overheid omdat de overheid nu een “ een terug tredende overheid” is waarbij de werkzaamheden door de private sector zelf gedaan worden onder toezicht van de overheid. Er wordt samengewerkt door de bezoldigingen van de geestelijke in de religieuze organisaties zodat zij op hun beurt hun taken beter kunnen vervullen op het gebied van geestelijke begeleiding voor de senioren in de bejaardentehuizen. De voorwaarden waaraan de religieuze organisaties moeten voldoen om een PPS aan te kunnen gaan zijn het hebben van een rechts persoonlijkheid waarbij men goed gekeurde statuten moet hebben als stichting of vereniging. Hierdoor kan de organisatie als partner handelen omdat ze een rechts persoonlijkheid hebben. Op het gebied van ouderenzorg zou de religieuze organisatie als voorwaarde ook eerst een bejaardentehuis moeten beschikken om een samenwerking aan te kunnen gaan. Op de vraag “Welke van de twee hoofdvormen van PPS zou het best passen bij de samenwerking met Religieuze Organisaties die zich bezighouden met ouderenzorg het concessie model of het alliantie model?” gaf de respondent aan dat de overheid werkt met de concessie model omdat de overheid niet bemoeit met de interne religieuze aangelegenheden van religieuze organisaties. Alleen wanneer een religieuze organisatie bijvoorbeeld een school op wilt zetten komt het alliantie model te pas omdat er daar heel wat andere aspecten bij komen kijken zoals de eisen van het ministerie van Onderwijs voor een school, de bouw eisen van het ministerie voor Openbare Werken voor een school. Er wordt nu samengewerkt met de religieuze organisaties op het gebied van een

bezoldiging zoals eerder al is aangegeven. Daarnaast het ondersteunen van door religieuze organisatie georganiseerde projecten die betrekking hebben op jongeren en vrouwen. De knelpunten die optreden bij een PPS zijn het niet hebben van een goede administratie waardoor er veel mistanden zich voordoen. Bij sommige religieuze organisaties weten ze zelf niet hoeveel geestelijke ze hebben en dan wordt er aan het ministerie gevraagd om voor ze te checken. De mogelijke oplossing hiervoor is het institutioneel versterken van de administratie van de religieuze organisaties. Door middel van het in dienst nemen van voltijdse mensen voor de administratie. Op de vraag “Welke resultaten zijn tot nu toe behaald dankzij de PPS met Religieuze Organisaties die zich bezighouden met ouderenzorg?” gaf de respondent als antwoord dat de bezoldiging van de geestelijke die op hun beurt de ouderen beter kunnen bedienen van adequate geestelijke zorg.

Bijlage IX Interviewverslag Directeur Huize Albertine

De respondent is algemeen directeur van Huize Albertine. De respondent is pas 1 maand in dienst van Huize Albertine. Op de vraag “Tot in welke mate heeft de Evangelische Broedergemeente Suriname invloed op het beleid van Huize Albertine Bejaarden Centrum?” gaf de respondent aan dat de Evangelische Broedergemeente Suriname (EBGS) toch wel heel veel invloed heeft op het beleid van huize Albertine. Want de directeur moet verantwoording afleggen aan het dagelijks bestuur van Huize Albertine die op hun beurt terug moeten koppelen met het provinciaal bestuur van de EBGS voor de goedkeuring. De respondent gaf aan dat de samenwerking met de overheid op verschillende manieren plaatsvindt. Door bijvoorbeeld de samenwerking met het ministerie van SoZaVo waarbij zij voor 31 bedden betalen, hierdoor kunnen ze 31 senioren plaatsen in huize Albertine. Met het ministerie van financiën wordt er ook samengewerkt omdat de bejaarden te huizen voor de financiële overmakingen bij hun moeten zijn. En als laatst wordt er ook samengewerkt met het ministerie van volksgezondheid omdat zij ook belast zijn met alles dat te maken heeft over welke zorg dan ook. De respondent vindt een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg een hele goeie idee voor een samenwerking. Op de vraag “Zou er dan gezegd kunnen worden dat er sprake is van een Publiek-Private Samenwerking tussen de overheid en Huize Albertine Bejaarden Centrum? Hoe is het tot stand gekomen?” gaf de respondent aan dat er geen sprake is van een Publiek-Private Samenwerking omdat de huidige samenwerkingen niet voldoet aan alle elementen van de definitie. De respondent gaf aan dat er niet echt voorwaarden waren voor Huize Albertine omdat ze al jaren bekend staan bij de overheid als bejaarden centrum waardoor de overheid al gewent is om zaken met ze te doen. De respondent gaf aan dat onder andere om van elkaar te kunnen leren een motief is om een samenwerking aan te gaan met de overheid. Hierdoor kan Huize Albertine ook een nieuwe zienswijze opdoen. De knelpunten die optreden bij de PPS tussen Huize Albertine en de overheid zijn het laat betalen vanuit de overheid. Want de overheid heeft vaker een betaling achterstand van 2/3 maanden. De mogelijke oplossing hiervoor is om contacten vast te leggen bij de desbetreffende ministeries zodat de procedure sneller kan verlopen. Daarnaast zou de overheid bij de jaarbegroting een vast bedrag in het jaarbegroting op kunnen nemen voor huize Albertine. Hierdoor kan huize Albertine sneller aanspraak maken op hun geld want het is al vrijgemaakt op het jaarbegroting. De respondent gaf aan dat ze vraag 11 niet kan beantwoorden want er is geen PPS met de overheid.

Bijlage X Interviewverslag hoofd van diaconie der EBGs

De respondent is hoofd van de Algemeen Maatschappelijke Dienst van de Evangelische Broedergemeente Suriname (EBGS) oftewel de Diaconie van de EBGs. De respondent is 8 jaar in dienst van de EBGs. Volgens de respondent houdt de afdeling zich bezig met het beheer van de bejaardenopvang voor vitale seniorenburgers 'De Unit'. Verder doet de afdeling ook thuis alhoewel zij geen thuiszorg instelling zijn. De Diaconie helpt dan aan de andere kant de alleenstaande moeders aan een baantje binnen de thuiszorg nadat ze een basis verzorgende opleiding hebben gevolgd van 'de hulp'. En als laatste houdt de afdeling zich bezig met de coördinatie van de activiteitenschema van de Bejaarden commissie van de EBGs die jaarlijks activiteiten organiseert speciaal voor de ouderen binnen de soos zoals; Bigisma dei, Candle light service enz..(meer activiteiten met een ontspanningskarakter). Op de vraag 'Wat vindt u van een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg?' gaf de respondent aan dat als zo een samenwerking goeddoordacht en overwogen wordt door beide partijen het heel veel voordelen kan hebben voor de EBGs zowel voor de Overheid. De respondent gaf aan dat de zorg voor ouderen van het land in principe staatszorg is maar de EBGs voelt zich geroepen door Godswoord hier invulling aan te geven. Want er zou dan volgens de respondent niets mooier zijn dan een samenwerking waarbij de gemeenschap daardoor geholpen is. De motieven waarom de Diaconie een PPS aan zou gaan met de overheid is onder andere om gebruikt te maken van de overheidsfaciliteiten (Covab trainingen) om het zorgpersoneel van de diaconie te trainen. Daarnaast de mogelijkheid om bouwprojecten van de bejaardentehuizen te kunnen indienen voor een financiering vanuit de overheid. En als laatste werkgelegenheid in de zorginstellingen van de overheid voor de werkzoekenden die aangemeld zijn bij de AMD/Diaconie. Op de vraag "Aan welke voorwaarden zou de overheid moeten voldoen om een PPS aan te kunnen gaan met de diaconie?" gaf de respondent aan dat een van de voorwaarden is dat de overheid aan duidelijke wetgeving moeten werken voor de ouderzorg in Suriname. Op de vraag "Op welke wijze zou de diaconie een Publiek-Private Samenwerkingen aan kunnen gaan met de overheid om de ouderenzorg in het land te verhogen?" gaf de respondent aan dat er een Publiek-Private Samenwerking zou kunnen zijn waarbij de overheid de lonen van het personeel in Albertine zou betalen dan zijn de voordelen dat het personeel is in overheidsdienst en krijgt een salaris naar opleidingsniveau. Hierdoor kan Huize Albertine zich focussen op het bieden van kwalitatief goede

zorg aan haar cliënten en onderhoud en behoudt van het gebouw. De Surinaams samenleving kan erop rekenen dat er een plekje is voor hun seniorenburgers die voldoet aan de eisen voor opvang , waar ze kwalitatief goede zorg kunnen ontvangen en een zorgeloos bestaan kunnen genieten. De respondent gaf aan dat er momenteel geen samenwerking is tussen de Diaconie en de overheid. De respondent gaf wel de samenwerking aan tussen Huize Albertine en de overheid waarbij er via het ministerie van Sociale zaken cliënten geplaatst worden in Huize Albertine omdat de huur van cliënten door de overheid wordt betaald. Op de vraag “Welke knelpunten zijn er bij de huidige Publiek-Private Samenwerking tussen diaconie en de overheid?” gaf de respondent aan dat het grootste knelpunt bij werken met de overheid is dat de overheid haar betalingsplicht niet op tijd nakomt. De maatregelen die getroffen zullen worden om dit op te lossen zijn het aan tafel komen van beide partijen waarbij er duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over deze samenwerking.

Bijlage XI Interviewverslag van Preases der EBGs

De respondent is de Preases der Evangelische Broeder Gemeente Suriname (EBGS) tevens de voorzitter van het provinciaal bestuur. Op de vraag “Kan de Evangelische Broedergemeente Suriname worden gerekend tot een organisatie van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk ?” gaf de respondent aan dat de Evangelische Broedergemeente Suriname (EBGS) wel gerekend kan worden tot een organisatie van de particuliere organisaties zonder winstoogmerk . De respondent gaf aan dat de EBGs 2 bejaardentehuizen en een ouderen unit voor vitale ouderen onder hun beheer heeft. Namelijk Huize Albertine en de ouderen unit te Paramaribo en huize Francis te Nickerie. Op de vraag “Welke knelpunten zijn er bij de implementatie van het ouderenzorg beleid van de Evangelische Broeder Gemeente Suriname?” gaf de respondent aan dat het grootste knelpunt bij de implementatie van het ouderenzorg beleid van de Evangelische Broedergemeente Suriname de benadering is van de ouderenzorg. Omdat de EBGs vroeger veel financiële steun kreeg van donateurs maar dat is nu bijna helemaal weg komen te vallen. Waardoor ze nu op het punt zijn om te kijken als ze nog op de oude manier van diaconale zorg waarbij je de kansarme helpt te werk moeten gaan. Of als ze over moeten stappen naar een nieuw systeem waarbij ze puur commercieel zijn. Een ander knelpunt is de vraagstuk als ze hun diensten verder moeten uitbreiden om zodoende meer financiën binnen te kunnen brengen. De beleidsmaatregelen die getroffen kunnen worden om dit op te lossen zijn het verder uitbreiden van diensten van de bejaardentehuizen door middel van het opzetten van een dag opvang en een thuiszorg dienst. Hierdoor kunnen dan ook het zorgpersoneel van de bejaardentehuizen wat meer geld verdienen waardoor ze langer blijven werken bij de bejaardentehuizen. De respondent vindt een Publiek-Private Samenwerking op het gebied van ouderenzorg een goed idee omdat men altijd gaat moeten samenwerken om de kwaliteit te verbeteren. En ook door middel van zo een samenwerking komen deskundigen bij elkaar waardoor er dan een beter resultaat behaald kan worden. De motieven waarom de EBGs een PPS aan zou gaan is onder andere om de kwaliteit te verbeteren, de samenwerking kan een voordeel zijn voor de organisatie en ook puur om het feit dat ze het als organisatie niet alleen aan kunnen. Er kan volgens de respondent een Publiek-Private Samenwerking worden aangegaan met de overheid waarbij de overheid een ziekenboeg voor de EBGs-bejaardentehuizen op zet die dat nog niet hebben. Hierdoor kunnen de ziekenhuizen de bejaarden die gerehabiliteerd moeten worden en niet langer daar kunnen blijven sturen naar de ziekenboeg van de bejaardentehuizen voor opvang. En aan de andere kant kunnen dan de bejaardentehuizen door middel van deze samenwerking wat meer geld verdienen en ook meer vakkundig personeel aan te trekken voor de ziekenboeg. Verder kan er volgens de respondent ook een samenwerking worden aangegaan op het gebied van werkgelegenheid in de ouderenzorg waarbij de overheid de ambtenaren die thuis zitten omscholen in de ouderenzorg en daarna afvloeien naar de bejaardentehuizen van de EBGs om daar te helpen. Op de vraag” Welke voorwaarden worden er gesteld door de EBGs voordat er een PPS wordt aan gegaan met de overheid?” gaf de respondent aan dat een van de voorwaarden is dat geld werkelijk gaat naar het doelen waarvoor ze gesteld zijn, daarnaast moet de PPS gevrijwaard zijn corruptie waarbij individu's niet privé ervan profiteren en als laatst moet de samenwerking op een gezonde transparante manier plaats vinden. De respondent gaf aan dat er op dit moment geen Publiek-

Private Samenwerking gaande is met de overheid. Wel heeft de EBGs een contract met de overheid in het bijzonder het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting waarbij SoZaVo betaald voor een aantal bedden in Huize Albertine waardoor ze ook ouderen naar Huize Albertine mogen sturen. En verder wordt er zorgpersoneel vanuit SoZaVo uitgeleend aan Huize Francis in Nickerie voor de ouderenzorg. De resultaten die tot nu toe zijn behaald dankzij de PPS met de overheid is het dat de EBGs wordt geholpen aan een goeie bezetting en een inkomsten bron door middel van het contract tussen Huize Albertine en SoZaVo. Op de vraag “Op welke wijze zou de PPS met de overheid efficiënter volgens u uitgevoerd kunnen worden?” gaf de respondent aan dat de PPS met de overheid efficiënter uitgevoerd zou kunnen worden als de samenwerking structureler is. Dit houdt in dat er een structureel overleg moeten komen tussen de overheid en de EBGs-bejaardentehuizen waar er van tijd tot tijd meetings zijn met een afgevaardigde commissie vanuit de overheid. En als laatst gaf de respondent aan dat de samenwerking met de overheid efficiënter uitgevoerd kan worden als de overheid zich houdt aan de gemaakte afspraken. Hierbij bedoeld de respondent de financiële afspraken waarbij de overheid op tijd de subsidies stort.